

Pornaisten kunta

Talousarvio 2024

Taloussuunnitelma
2025-2026

SISÄLLYSLUETTELO

TALOUSARVIOESITYS 2024 JA TALOUSSUUNNITELMA 2025-2026	4
YLEISPERUSTELUT	4
Talousarvion rakenne	4
Yleinen taloudellinen tilanne	5
Pornaisten kunnan työllisyys	6
Pornaisten kunnan väestön kehitys	6
Taloussuunnitelman perustelut	7
Vuoden 2024 painopisteet	11
Kuntastrategia	12
TALOUSARVION SITOVUUS	13
KÄYTTÖTALOUSOSA	15
TOIMINTAMENOT JA –TULOT	15
HALLINTO- JA TALOUSTOIMIALA	18
KESKUSVAALILAUTAKUNTA	19
TARKASTUSLAUTAKUNTA	20
YLEISHALLINTO	21
HENKILÖSTÖHALLINTO	24
MAASEUTUHALLINTO	25
KUNTAKEHITYSTOIMIALA	26
KUNTAKEHITYS HALLINTO	27
ELINKEINOASIAT	28
KAAVOITUS JA MAANKÄYTTÖ	30
RAKENNUSVALVONTA JA YMPÄRISTÖNSUOJELU	31
MAA- JA METSÄTILAT	32
TEKNINEN TOIMIALA	33
TEKNINEN HALLINTO	34
KIINTEISTÖTOIMI	35
LIIKENNEVÄYLÄT, YLEISET ALUEET	37
VESIHUOLTOLAITOS	38
SIVISTYSTOIMIALA	40
SIVISTYSTOIMEN HALLINTO	41
VARHAISKASVATUS	42
ESI- JA PERUSOPETUS	45
KIRJASTO- JA KULTTUURIPALVELUT	48
VAPAA-AIKAPALVELUT	53
TULOSLASKELMAOSA	55

TULOSLASKELMA	57
VERTAILU KEHYKSEEN	59
INVESTOINTIOSA	60
RAHOITUSOSA	66
LIITTEET.....	67
VESIHUOLTOLAITOS, TASEYKSIKKÖ	67

TALOUSARVIOESITYS 2024 JA TALOUSSUUNNITELMA 2025-2026

YLEISPERUSTELUT

Talousarvion rakenne

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja –suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja –suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamisesta seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan. Alijäämän kattamisvelvollisuutta sovelletaan myös kuntayhtymiin.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja –suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Talousarvion eri osat jakaantuvat toimielimien vastuualueisiin ja nämä edelleen toiminnan mukaisiin tulosalueisiin ja tulosalueet edelleen tulosyksiköihin. Talousarvion käyttötalousosassa valtuusto asettaa toiminnalliset tavoitteet sekä osoittaa tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot toimielimille tehtävän tai tehtävien hoitamiseksi. Toiminnallisten tavoitteiden asettamisessa käytetään määrä-, laatu-, taloudellisuus- ym. tavoitteita sen mukaan, mitä eri tehtävissä katsotaan taroituksenmukaiseksi ja mahdolliseksi käyttää.

Tuloslaskelma osoittaa, kuinka tulorahoitus riittää palvelutoiminnan menoihin, korkoihin ja muihin rahoitusmenoihin sekä omaisuuden kulumisen edellyttämiin suunnitelman mukaisiin poistoihin. Rahoitusosassa osoitetaan, kuinka paljon tarvitaan tulorahoituksen lisäksi pääomarahoitusta investointeihin ja lainanlyhennyksiin ja miten rahoitustarve katetaan. Rahoitusosasta kokonaisuudessaan vastaa kunnanhallitus.

Investointiosa sisältää investointisuunnitelmat talousarviovuodelle ja suunnitelmavuosille. Useamman vuoden aikana toteutettava investointihanke jaetaan eri vuosille. Tuleviin investointeihin voidaan myös varautua tekemällä investointivaraus tilikauden ylijäämäisestä tuloksesta.

Yleinen taloudellinen tilanne

Talousarviovuosi 2023 on kuntataloudessa vielä vahva vuosi johtuen pitkälti vuoden 2022 ns. verohäntien vaikutuksesta. Valtionosuuksien taso laskee myös tämän vuoden tasosta, kun sosiaali- ja terveysten kasvu vaikutus realisoituu kuntien valtionosuuksissa. Valtionosuuksia 2024 vähentää myös hallitusohjelmassa sovittu yhden prosentin indeksijarru. VM tiedotti kunnille 17.11.2023 päättyneen verotuksen 2022 vaikutuksista sote-siirtolaskelmiin. Veropohjan pienentyminen aiheutti sen, että kuntien valtionosuuksiin vuosille 2024 ja 2025 syntyi n. 400 miljoonan euron vuosittainen lisäleikkaustarve (80 €/asukas), jotta sote-uudistuksen kustannusneutraalius toteutuisi sote-lainsäädännön vaatimalla tavalla. Hallitus päätti jaksottaa vuoden 2024 valtionosuusleikkauksen vuosille 2025-2027. Valtionosuusleikkaukset saattavat kuntatalouden varsin hankalaan asemaan, ellei valtio päättä kohtuullistaa leikkauksia eli jätä niitä toteuttamatta. Hallitusohjelmaan on kirjattu valtionosuusuudistus vuodelle 2026, joten vuoden 2026 valtionosuuksista ei ole vielä mitään tarkempaa tietoa tai varmuutta.

Heikkenevä taloussuhdanne, kulujen kasvu sekä tuottojen hiipuminen merkitsevät, että kuntien tulos painuu vuonna 2024 huomattavasti heikommaksi kuin mitä se on tänä vuonna. Kuntien taloustilannetta 2024-2027 kuvaavat arviot ovat myös heikentyneet selvästi siitä, mitä ne olivat vielä alkukesästä 2023.

Valtiovarainministeriön arvioiden mukaan Suomen bruttokansantuote kasvaisi 1,4 % vuonna 2024. Eri liikepankkien suhdannearviot ovat tätä huomattavasti synkemmät ja ennustavat vain lievää kasvua tai jopa laskua tästä vuodesta.

Talousnäkymien heikentyminen välittyy suoraan myös kuntien talouteen. Kevään kuntatalousohjelmassa veroennuste oli vahva, mikä näkyi totuttua myönteisempänä kuntatalouden rahoitusjäämäennusteena lähivuosina. Syksyn ennusteessa tilanne on toinen. Verojen ohella taloustilanteen hyittyminen vaikuttaa myös kuntien muihin tuloihin, kuten myyntituottoihin ja omaisuuden myyntivoittoihin.

Talousnäkymien heikentyminen vaikuttaa luonnollisesti myös kuntien menoihin. Kunnilla on yhä merkittävä rahoitusosuus esimerkiksi pitkäkestoisen työttömyysturvan rahoittamisessa. Kun talous sakkaa, työttömyys nousee ja kuntien rahoitusosuus työttömyysturvan rahoittamisesta kasvaa.

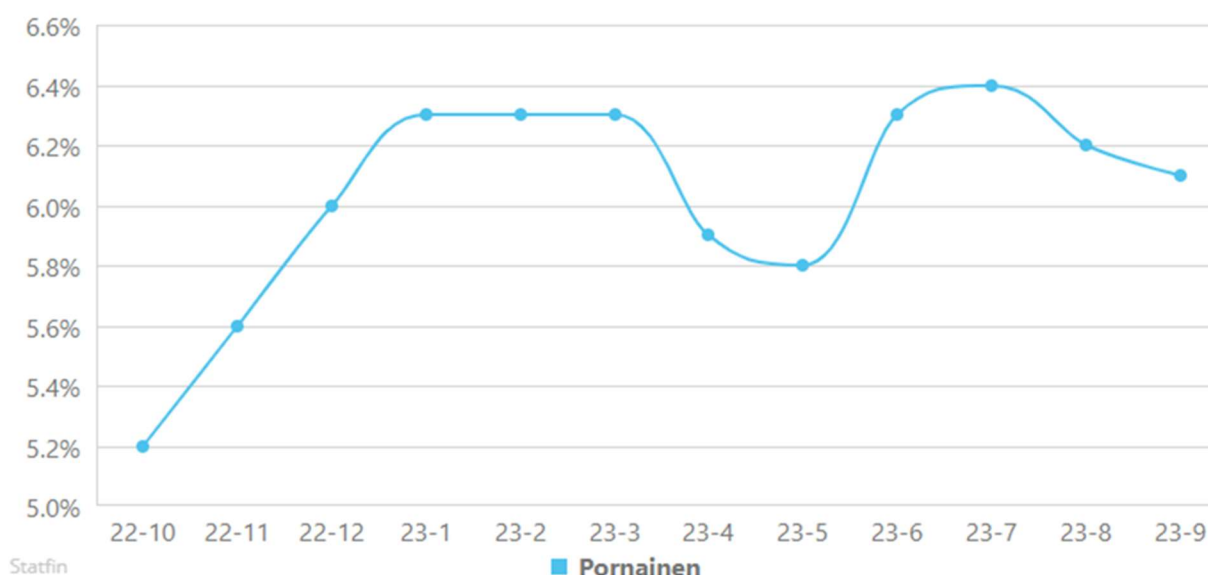
Kuntien velkaantumisen ennustetaan selvää kasvua tulevina vuosina. Kuntien talouden velkaantuminen johtuu kuntien mittavista investoinneista, henkilöstömenojen kasvusta, turvallisuuteen liittyvien hankintojen kasvusta, korkomenojen kasvusta sekä edelliseen kehitysarvioon nähden heikentyneestä verorahoituksesta.

Hallitusohjelmassa ei ole merkittäviä kuntataloutta heikentäviä tai vahvistavia elementtejä ainakaan lähivuosina. Hallitusohjelmaan sisältyy leikkauksia esimerkiksi opetus- ja kulttuuritoimen valtionavustuksiin, mutta toisaalta kiinteistöverotukseen esitetyt muutokset nostaisivat kiinteistöverotuottojen määrää (maapohjan kiinteistöveroprosentin eriyttäminen yleisestä kiinteistöveroprosentista ja sen alarajan nostaminen 1,3 %).

Pornaisten kunnan työllisyys

Työttömien työnhakijoiden määrä oli syyskuun 2024 lopun tilanteessa 6,1 % Pornaisissa. Luku oli Uudenmaan maakunnan kuudenneksi alhaisin. Pornaisissa tilanne on siis heikentynyt vuoden takaisesta johtuen taloustaantumisen vaikutuksista.

Työttömien työnhakijoiden %-osuus työvoimasta

Pornaisten kunnan väestön kehitys

Kuntastrategiassa 2022-2030 tavoitellaan selkeää väestön kasvua. Kuntastrategian mukaan Pornaisissa asuu vuonna 2030 yhteensä 5500 asukasta. Tilastokeskuksen väestöennusteet puolestaan ennakoivat pienempää kasvua asukaslukuumme. Tilastokeskuksen ennusteiden mukaan kunnassa asuisi vuonna 2030 yhteensä 5126 asukasta.

Tilastokeskuksen väestöennusteen mukaan kunnan ikärakenne näyttäisi 2030 seuraavalta:

Väestöennuste 2021: Väestö 31.12. muuttujina Alue, Vuosi, Sukupuoli, Tiedot ja ikä

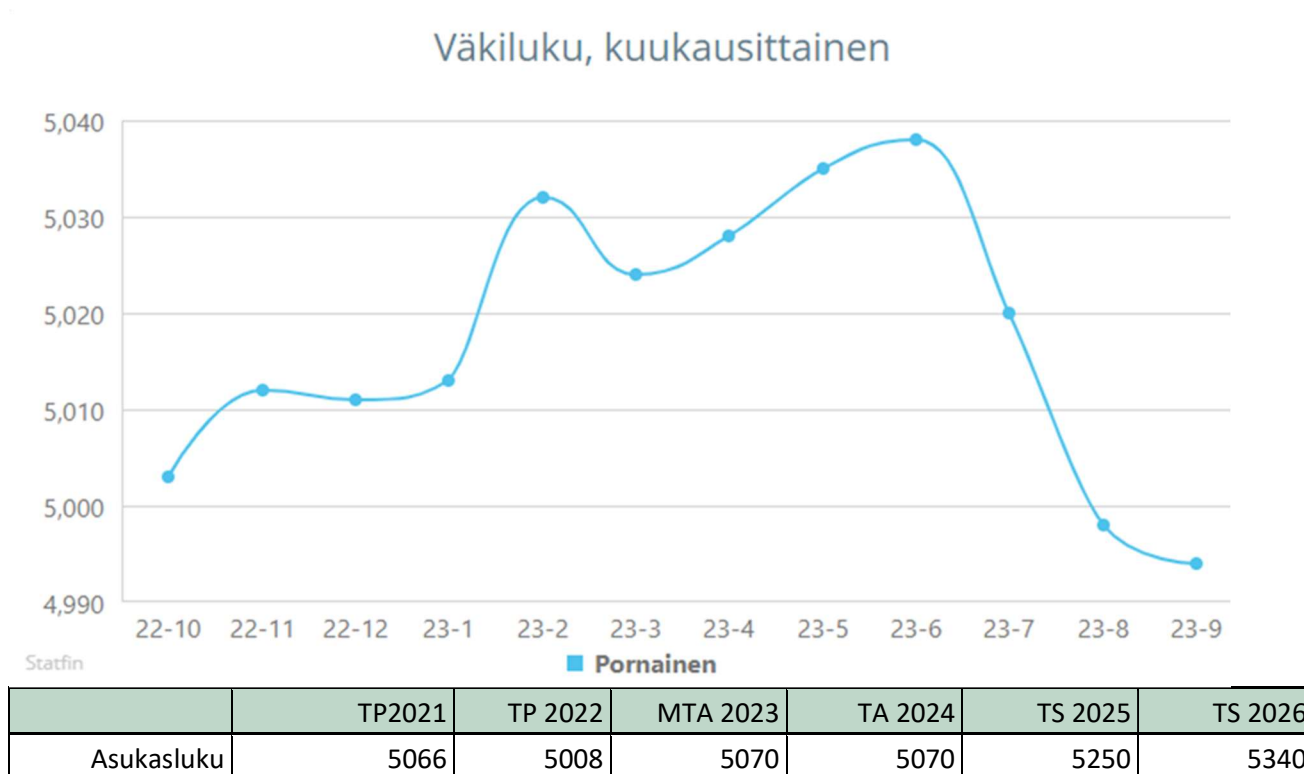
	Yhteensä								
	Väestö 31.12. (ennuste 2021)								
	Yhteensä	0 - 14	15 - 24	25 - 34	35 - 44	45 - 54	55 - 64	65 - 74	75 -
Pornainen									
2030	5 126	806	499	394	686	749	769	651	572

Ennusteen mukaan nuorten ikäluokkien osuus laskisi ja yli 64-vuotiaiden osuus kasvaisi nykyisestä. Valtionosuusjärjestelmän uudistuksen 2023 jälkeen kunnan saamat valtionosuudet painottuvat nuoriin ikäluokkiin ja erityisesti lapsiin. Lisäksi työikäisten määrän väheneminen vaikuttaa myös kunnan tulopohjaan. Nämä haasteet kunnan on osattava ratkaista edukseen.

Viimeiset vuodet ovat kuitenkin osoittaneet, että luonnonläheisen ja maaseutumaisen asumisen vetovoima on lisääntynyt ja kaupunkilaistumiskehitys on ollut hiukan hiipuva. Tähän on varmasti vaikuttanut myös koronapandemia sekä maailman turvallisuusympäristön selkeät muutokset. Taloudellinen taantuma on myös osaltaan vaikuttanut asuintonttien kysyntään, uskallus tai mahdollisuudet rakentaa ovat tällä hetkellä varmasti taloustilanteesta johtuen heikentyneet. Taloustaantumasta kesto vaikuttaa merkittävästi siihen, miten meillä asuintontteja myydään tilikautena 2023.

Vuoden 2023 aikana asukaslukumme on ollut laskeva, mutta kehityksen suunnan uskomme muuttuvan. Syyskuun 2023 lopussa kunnassa asui yhteensä 4994 asukasta, joten asukasluvun kehitys on tällä hetkellä kuntastrategian tavoitteista jäljessä. Pornaisissa on kuitenkin hyvät mahdollisuudet saavuttaa kuntastrategiaamme kirjattu kasvutavoite. Talousarviossa käytetyt asukasluvut 2024, 2025 ja 2026 vuosille on johdettu suoraan kuntastrategiamme luvuista. Aktiivinen asukashankinta ja työpaikkojen määrän kasvattaminen ovatkin meille edelleen keskeisiä tavoitteita. Meidän tulee huolehtia kunnan vetovoimasta ja pitovoimasta ja toimillamme osoittaa strategian mukaisesti, että Pornaisissa on hyvä elää, asua ja yrittää.

Alla olevassa taulukossa on esitetty kuukausittainen väestökehityksemme ja sen jälkeen on esitetty talousarvioon 2024 ja taloussuunnitelmaan 2025-2026 sisällytetyt asukasluvut.

Taloussuunnitelman perustelut

Tuloveroprosentti Pornaisissa on kuluva vuonna 7,86 %. Tuloveroprosentti ilmoitetaan vuodelle 2024 prosentin kymmenesosan tarkkuudella, joten Pornaisten tuloveroprosentiksi esitetään 7,90 %. Pyöritys lisää kunnan verotuloja n. 40.000 euroa vuodelle 2024. Taloustaantumasta ja ns. verohäntien poistumisen vaikutuksesta kunnan verotulot laskevat kuluva vuodesta n. 0,4 miljoonaa euroa. Taloustaantumasta ennakoita tällä hetkellä olevan väliaikainen, joten kunnallisverotuloissa 2025 ennustetaan n. 5 % kasvua ja 2026 kasvua ennakoita olevan n. 3 %.

Kunnallisveron ja yhteisöveron alenemaa 2024 hieman kompensoi kiinteistöverotukseen tehtävät muutokset. Maapohjan eriytetyn kiinteistöveroprosentin alarajaksi on hallitusohjelman mukaan määrättävä 1,3 %, joka hieman nostaa kiinteistöverotuloa. Maapohjan kiinteistöverotulon eriyttäminen nostaa myös

rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistöveroprosenttia, joka on määrättävä vähintään 4,30 %. Lisäksi kiinteistöverotuottoon vaikuttaa kiinteistöveropohjaan tehtävät indeksikorotukset. Kiinteistöverotuoton ennakoitaan näistä syistä kasvavan n. 0,1 miljoonaa euroa. Muilta osin kiinteistöveroprosentteihin ei esitetä muutoksia.

Vero%	TA2024
Tuloveroprosentti	7,9
Kiinteistöveroprosentti	
Yleinen	1
Maapohja	1,3
Vakituiset asuinrakennukset	0,5
Muut asuinrakennukset	1
Rakentamattomat rakennuspaikat	4,3
Voimalaitokset	1
Yleishyödylliset yhteisöt	0

Vuosi 2023 on kuntataloudessa poikkeuksellisen hyvä vuosi johtuen pitkälti ns. verohäntien vaikutuksesta, kun vuonna 2023 verovuodelta 2022 maksettaviin verotilityksiin ei sovelleta sote-uudistuksen myötä säädettyä veroprosenttileikkuria. Tätä verotilitysrytmistä johtuvaa lisätuloa ei saada enää vuodesta 2024 eteenpäin. Sote-uudistuksen jälkeisen kunnan oikeampi taloudellinen tilanne näyttäytyykin vuodesta 2024 alkaen. Pornaisten kunnan taloustilanne noudattaa hyvin pitkälle niitä arvioita, joita kuntatalouden tilanteesta on keskimäärin esim. Kuntaliiton toimesta esitetty. Pornaisten talous on talousarviovuonna ja suunnitelmavuosina lievästi ylijäämäinen, joskin tulojen toteutumiseen liittyy ainakin vuoden 2024 osalta riskiä etenkin omaisuuden myyntivoittotavoitteiden osalta.

Yleinen taloustilanne on heikentynyt nopeasti syksyn aikana. Taloustaantumisen vaikutusten ennakoitaan ulottuvan myös vuoden 2024 puolelle, mutta pidempiaikaiseen taantumahan talousennusteet eivät viittaa. Pornaisissa taloustilanteen heikentyminen näkyy erityisesti verotuloarvioiden heikentymisenä sekä kunnan lisääntyvinä maksuosuuksina työttömyysturvan rahoitukseen.

Valtionosuusjärjestelmän uudistuksen 2023 myötä valtionosuudet painottuvat nuorempiin ikäluokkiin. Kuntien valtionosuuksissa yhtenä isona tekijänä ollut sairastavuuskerroin poistui kuntien valtionosuuspohjista ja siirtyi hyvinvointialueiden rahoituspohjiin. Valtionosuuksiin 2024 tehdään myös sote-menojen kasvun perusteella leikkauksia, jotka vähentävät maksettavia valtionosuuksia. Valtionosuuksia kertyy n. 0,7 miljoonaa euroa edellisvuotta vähemmän. Tähän vaikuttaa erityisesti sote-menojen kasvusta tehty leikkaukset sekä asukasluvun negatiivinen kehitys. Valtionvarainministeriön 17.11.2023 ilmoittamien lisäleikkausten tarve merkitsee meille n. 400.000 euron lisämenetystä vuoden 2024 valtionosuuksiin, joka siis tällä tiedoin jaksotetaan 2025-2027 vuosille.

Toimintatuottoja arvioidaan kertyvän kuluvaan vuoteen vastaava määrä. Tonttien myynneissä on arvioitu 2024 kertyvän kirjanpidollisia myyntivoittoja 500.000 euron verran. Talousarvion tuloissa tähän tuloeraan sisältyy riski toteutumasta.

Vertailukelpoinen menojen kasvu muutettuun talousarvioon 2023 on n. 0,1 %. Talousarviossa 2024 on haettu tasapainottamiskeinoja ja niiden vaikutuksesta menoja on saatu supistettua siten, että kasvu on varsin maltillinen. Lisäksi vuoden 2023 menojen kasvuun on vaikuttanut hintojen nousu, jonka ei odoteta enää 2024 osuvan meihin vastaavalla tavalla, kun kuluvaan vuonna.

Kunta-alan palkkaratkaisu nostaa henkilöstömenoja ainakin 3 % vuonna 2024. Palkkaratkaisuun sisältyy ns. perälautavaikutus eli mikäli tiettyjen ennalta määrättyjen verrokkialojen palkankorotukset ovat suuremmat, nostetaan kunta-alan palkkoja erotuksen verran. Palkankorotukset astuvat voimaan 1.6.2024. Talousarvioon ei ole varattu muuta kasvua henkilöstömenoihin. Talousarviota valmisteltaessa on noudatettu kehyksen hyväksymisen yhteydessä annettuja säästötavoitteita eli määräraikaisten määrän kriittistä tarkastelua sekä tehtävien vapautumisen yhteydessä mahdollisesti saavutettavia säästöjä tehtäviä uudelleen järjestelemällä.

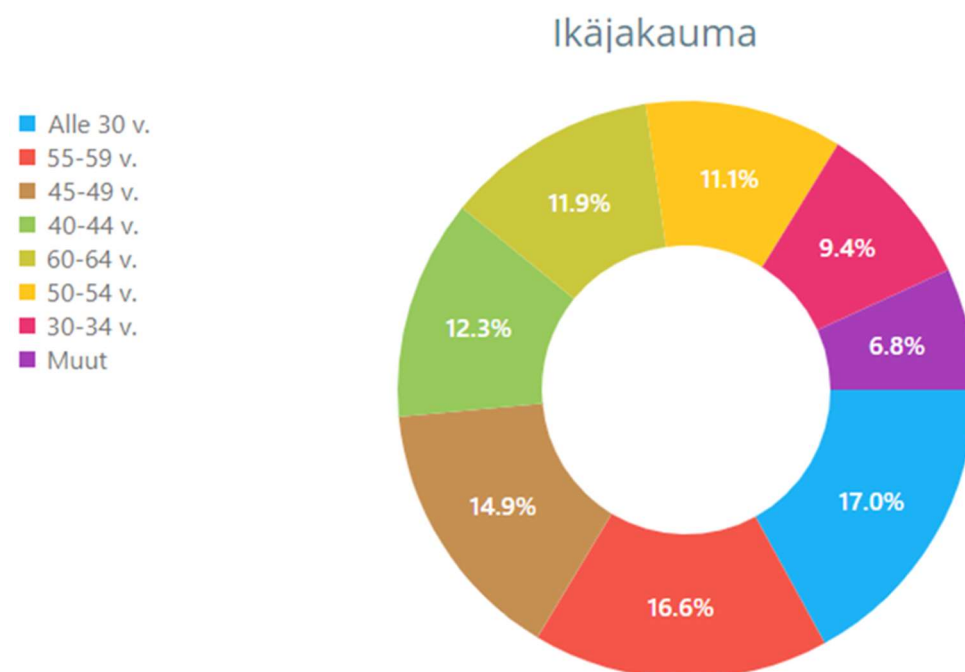
Sivistystoimen menot käsittävät jatkossa kunnan talousarviosta n. 68 %, joten sivistystoimen menojen toteutumisella on iso vaikutus tuleviin tilinpäätöksiimme. Toimintatuottojen toteutumisen osalta suurin vaikutus on vesi- ja jätevesimaksutuotoilla, vuokratuotoilla sekä omaisuuden myyntivoitoilla.

Henkilöstö

Organisaatiouudistus astui kunnassa voimaan 1.10.2022. Organisaatiouudistuksen vaikutukset talousarviorakenteeseen huomioitiin 1.1.2023 alkaen. Talousarvioehdotuksessa 2024 tavoitellaan henkilöstösäästöjä määräraikaisten tehtävien osalta sekä mahdollisuuksien mukaan organisoimalla työtä uudella tavalla luonnollisten henkilöstövaihdosten (esim. eläköitymisten) yhteydessä. Säästöjä tavoitellaan myös helpottamalla vapaaehtoisia säästötoimia, kuten palkattomien vapaiden pitämistä, silloin kun se on työtehtävien hoitamisen kannalta mahdollista. Vapaaehtoisten säästötoimenpiteiden kohteita ja tarkempia menettelyitä käsitellään yhteistoiminnassa vuoden 2024 aikana.

Kuntastrategiamme mukaan Pornainen panostaa henkilöstön hyvinvointiin. Hyvinvointiin panostamalla voimme saavuttaa myös taloudellisia säästöjä sairauspoissaolojen vähentyessä.

Henkilöstömäärämme on keskimäärin n. 200 henkeä ja henkilöstöstämme kokoaikaisia on 89 %. Alla on esitetty kaaviokuva kunnan henkilöstön ikäjakaumasta nykyisen tilanteen mukaisesti.

Pornaisten henkilöstön ikäjakauma on melko tasaista eri ikäryhmien suhteen, mikä luo hyviä edellytyksiä onnistuneelle ja innovatiiviselle henkilöstöpolitiikalle. Kuntastrategiamme mukaisesti Pornaisten kunnan on profiloituttava edelläkävijäksi työnantajana.

Kunta-alan palkkaratkaisun myötä palkat nousevat vuonna 2024 arviolta ainakin noin 3 %. Tähän korotukseen on varattu talousarvioon määrärahat. Vuonna 2025 palkat nousevat vastaavalla tavalla. Nykyinen palkkaratkaisu ulottuu vuoteen 2025, joten vuoden 2026 osalta ei ole tiedossa, miten palkat korottuvat. Edellä mainituilla säästötoimenpiteillä tavoitellaan, että vuoden 2024 osalta henkilöstömenojen reaali- kasvu jäisi sopimuskorotuksia pienemmäksi. Taloussuunnitelmavuosille on sisällytetty hyvinvointikoordinaattorin palkkauskulut n. 38.000 euroa

Vakinaisten henkilöstön määrä	TP2022	TPE2023	TA2024 Arvio
Hallinto- ja taloustoimiala	8	9	9
Sivistystoimiala	188	188	186
Tekninen toimiala		19	19
Kuntakehitystoimiala	23	4	5

Kunnan lainakehitys vuosina 2023-2026

Kunnalla on pitkäaikaista lainaa vuoden 2023 lopussa arvion mukaan noin 5,1 miljoonaa euroa. Asukasta kohti lainat vuoden lopussa ovat talousarvion 2023 mukaan 1 013 euroa asukasta kohden. Lainatarvearvio vuodelle 2024 on 3,0 miljoonaa euroa. Kunnan velkaantumiskehitys taloussuunnittelukauden loppuun on maltillinen.

Päiväys	Lainat yhteensä	Lyhennys	Pitkäaikaiset lainat	Lainan nosto	Saldo 31.12.	Lainat/asukas	Asukasluku
1.1.2023	4 227 284	2 090 910	2 136 374	3 000 000	5 136 374	1 013	5070
1.1.2024	5 136 374	1 754 549	3 381 825	3 000 000	6 381 825	1 259	5070
1.1.2025	6 381 825	1 100 000	5 281 825	3 000 000	8 281 825	1 577	5250
1.1.2026	8 281 825	1 200 000	7 081 825	1 000 000	8 081 825	1 513	5340

Vuoden 2024 painopisteet

Vuoden 2024 talousarvion laadinnan lähtökohtana on ollut valtuuston hyväksymä kehys vuodelle 2024 sekä voimassa oleva kuntastrategia. Valmistelussa on hyödynnetty FCG Oy:n tekemiä painelaskelmia.

Pornaisten kunnan strategia hyväksyttiin kunnanvaltuustossa 14.3.2022. Asetetut tavoitteet on työstetty konkreettisiksi toimenpiteiksi, jotka on otettu huomioon talousarvion valmistelussa. Toimenpiteiden osalta korostuvat muun muassa investointien edistäminen, asuntorakentamiseen liittyvien ja teollisuustonttien aktiivinen markkinointi sekä viestinnän ja osallisuuden kehittäminen. Kunnan organisaatorakenne muokattiin uuden strategian myötä sellaiseksi, että se toteuttaa strategiaa parhaalla mahdollisella tavalla. Päivitetty hallintosääntö hyväksyttiin kunnanvaltuustossa ja se astui voimaan 1.10.2023.

Pornainen kuuluu vuoden 2023 alussa toimintansa aloittaneeseen Keski-Uudenmaan hyvinvointialueeseen. Kunnan keskeisenä tavoitteena on ollut ja tulee olemaan lähiterveyspalveluiden säilyttäminen Pornaisissa. Tätä tavoitetta on edesautettu aktiivisella edunvalvonnalla hyvinvointialueen suuntaan.

Kunnan taloustilanne heikkenee merkittävästi kuluvasta vuodesta, kun verotuottojen ja valtionosuuksien määrä laskee. Taloustaantumien vaikutukset näkyvät vuoden 2024 taloudessa usealla tapaa. Verotulopohjassa ei tapahdu kasvua, kunnan maksusuudet työttömyysturvan rahoitukseen ovat kasvussa ja kunta-alan palkkaratkaisun vaikutukset näkyvät henkilöstömenoissa. Talousarviossa 2024 on etsitty säästökeinoja, joilla menojen kasvupainetta saataisiin helpotettua. Talousarvio 2024 on lievästi ylijäämäinen, joskin tulopohjaan sisältyy riski omaisuuden myyntivoittojen toteutumisen osalta. Talous jatkuu tiukkana myös taloussuunnitelmavuosina. Toimintojen ja prosessien uudelleentarkastelua tarvitaan, jotta kunnan toimintamenojen kasvu saadaan säilytettyä maltillisena ja jotta heikentyneellä tulo-rahoituksella voidaan kunnan palvelut tuottaa. Menojen tasapainottamisen ohella, myös tulojen lisäyksiä on aktiivisesti etsittävä.

Kunnan asukasmäärän kasvu, yritysten määrän kasvu ja siten työpaikkojen määrän lisääntyminen on keskeistä kunnan hyvinvoinnille ja talouden suotuisalle kehitykselle. Kuntastrategian mukaisissa tavoitteissa onnistuminen on kaiken kulmakivi.

Sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisvastuun siirtyminen hyvinvointialueiden vastuulle on muuttanut kunnan tehtäväkenttää merkittävästi. Uudistuksen jälkeen kuntien merkittäväksi tehtäväksi on jäänyt opetus- ja kulttuuritoimi. Pornaisissa sivistystoimen budjetti käsittääkin 69 % kunnan kokonaismenoista. TE-palvelut ovat siirtymässä kuntiin vuoden 2025 alussa. Pornainen kuuluu Keski-Uudenmaan työllisyysalueeseen ja on mukana valmistelemaan TE-palveluiden siirtymistä kuntien vastuulle.

Hyviä tuloksia tuottanut KUUMA-yhteistyö jatkuu seudun johtavien luottamushenkilöiden linjaamilla painotuksilla ja toimintatavoilla. KUUMA-seutu jatkaa yhteistä edunvalvontaa ja pyrkii vahvistamaan seudun kuntien elinvoimaa yhteisillä hankkeilla ja yhteistyöllä elinkeinomarkkinoinnin osalta.

Kuntastrategia

Kunnanvaltuusto hyväksyi 14.3.2022 § 4 Pornaisten kuntastrategian, joka ulottuu vuoteen 2030. Kunnan talousarviotavoitteet vuodelle 2023 on johdettu kuntastrategiasta.

Strategisiksi päämääriksimme on kuntastrategiaan kirjattu:

- Hyvinvoivat kuntalaiset ja laadukkaat palvelut
- Yritysmönteinen Pornainen
- Viihtyisä ja yhteisöllinen Pornainen
- Tasapainoinen talous
- Kohti hiilineutraalia Pornaista

Strategian läpileikkaavina teemoina ovat viestintä ja markkinointi sekä uudistamien (ekologisesti kestävä kehittäminen, proaktiivinen ote, aktiivisuus ja digitaalisuus).

Visio vuoteen 2030

Rohkeasti Pornainen!

Pieni ja pippurinen Pornainen on persoonallinen ja kasvava kunta Uudellamaalla. Pornainen katsoo tulevaisuuteen luottaen ja tekee rohkeita ratkaisuja asukkaiden palvelujen ja hyvinvoinnin parantamiseksi.

Asukaslukutavoite

- 2025: 5 250 asukasta
- 2030: 5 500 asukasta

TALOUSARVION SITOVUUS

Vuoden 2024 talousarvio valtuuston hyväksymässä muodossa sitoo toimialoja seuraavasti:

- Valtuuston hyväksymä talousarvion käyttötalousosa muodostuu kullekin toimielimelle (lautakunta) hyväksytyistä tulostavoitteista, keskeisistä suoritteista ja tunnusluvuista sekä arvioituista toimintatuotoista ja toimintakuluista, joiden erotus muodostaa toimintakatteen. **Toimintakate on toimialoja sitova ja toimintakatteen muutoksista päättää valtuusto.** Käyttötalousosassa sitovat erät ovat tummennettu. Sisäiset erät eivät ole sitovia.

- Tuloslaskelmaosasta valtuustoon nähden sitovia eriä ovat verotulot, valtionosuudet sekä rahoitustuotot ja -kulut (yhteensä).

- Talousarvion investointiosa muodostuu kullekin hankkeelle hyväksytystä määrärahasta. Jos jonkin investointiosan hankkeen toteuttamisessa syntyy säästöä, voi kunnanhallitus päättää säästön käyttämisestä muiden saman investointiryhmän hankkeiden mahdollisten ylitysten rahoittamiseen. Sitovuustasoluettelo on liitteenä 2. Edellisessä mainittuja investointiryhmiä ovat: irtain omaisuus, talonrakennushankkeet, maa- ja vesirakennushankkeet, aineeton omaisuus ja kiinteistöjen osto. Erikseen sitovia talonrakennushankkeita ovat ne, joiden kustannusarvio on yli 500 000 €.

- Toimielimillä tai niiden alaisilla tulosalueilla ja tulosityksiköillä on toimielimen päättämässä laajuudessa oikeus suorittaa toimielimen sisäisiä siirtoja. Jos toimielin päättää tulosalueen tai tulosityksikön toimintakatteen ylittämisestä, on sen samalla käyttösuunnitelmaan tehtävin muutoksin osoitettava, miltä tulosalueelta tai tulosityksiköltä osoitetaan ylitystä vastaava säästö. Sisäisiin siirtoihin ei voida käyttää talousarviossa avustuksiin varattuja määrärahoja, jotka ovat toimialoja sitovia.

- Talousarviossa toimialalle osoitettua määrärahaa saadaan käyttää vain kyseiseen toimialaan kuuluvien tehtävien suorittamiseen.

- Taloussuunnitelmavuodet 2025 – 2026 ovat ohjeellisia ja ne muodostavat ko. vuosien taloussuunnittelun lähtökohdan.

- Vuoden 2013 talousarviossa otettiin käyttöön sisäiset erät ja kiinteistöpalveluiden hinnoittelu (sisäiset vuokrat). Kiinteistöpalvelut ja ruokahuolto on keskitetty teknisen toimen alaisuuteen. Sisäisellä erällä tarkoitetaan tapahtumaa tai kirjausta, joka ei ole kirjanpitolain mukainen liiketapahtuma eli joka ei ole syntynyt vaihdannasta kunnan sekä ulkopuolisen talouksyksikön välillä. Kunnan kirjanpidossa sisäisiä eriä kirjataan mm. toiminnan ohjaamisen (talousarvion seurannan) sekä taloustilastoinnin vuoksi. Lisäksi kustannustietoa ja syntyvien menoerien kohdistamista ja kirjaamista kunnan sisällä tarvitaan hinnoittelua, toimintatapojen vertailua, eri kuntien välistä vertailua ja taloudellisuuden analysointia varten. Sisäisinä menoina ja tuloina kunnissa käsitellään yleensä esim. vuokrat, keskitetyt ruokapalvelut, siivouspalvelut ja ict-palvelut. (Pasi Leppänen: Kunnan ja kuntayhtymän kirjanpito ja tilinpäätös, 2001)

Sisäisillä vuokrilla ei ole merkitystä kunnan kokonaistalouteen. Se on ohjausväline, jolla pyritään kohdistamaan käytöstä aiheutuvat kustannukset tilojen käyttäjille oikeudenmukaisesti ja läpinäkyvästi. Lisäksi toimintayksiköllä on mahdollisuus vaikuttaa omiin tilakustannuksiinsa ja kannustaa tilojen tehokkaaseen ja taloudelliseen käyttöön.

- Tilivelvollisia ovat toimielinten jäsenet lukuun ottamatta valtuutettuja, silloin kun he toimivat val-

tuutetun ominaisuudessa sekä kunnanjohtaja, kuntakehitysjohtaja, hallinto- ja talousjohtaja, tekninen johtaja, sivistysjohtaja, rehtori, apulaisrehtori, koulujen johtajat, kirjastotoimenjohtaja ja vapaa-aikatoimen päällikkö.

- Toimielinten päätösvaltuuksista säädetään hallintosäännössä ja kunnanhallituksen vuosittain antamissa talousarvion täytäntöönpano-ohjeissa, joilla kunnanhallitus saattaa talousarvion toimielinten noudatettavaksi. Täytäntöönpano-ohjeissa määrätään mm. eri toimielinten hankintavaltuuksista. Kunnanhallituksella on valtuudet ottaa vuonna 2024 pitkäaikaista talousarviolainaa 3 miljoonaa euroa. Lyhytaikaisten maksuvalmiutta turvaavien tilapäislainojen osalta päätösvaltuudet on määritelty hallintosäännössä. Lyhytaikaisten lainojen enimmäismäärä ei saa ylittää 3 miljoonaa euroa.

KÄYTTÖTALOUSOSA

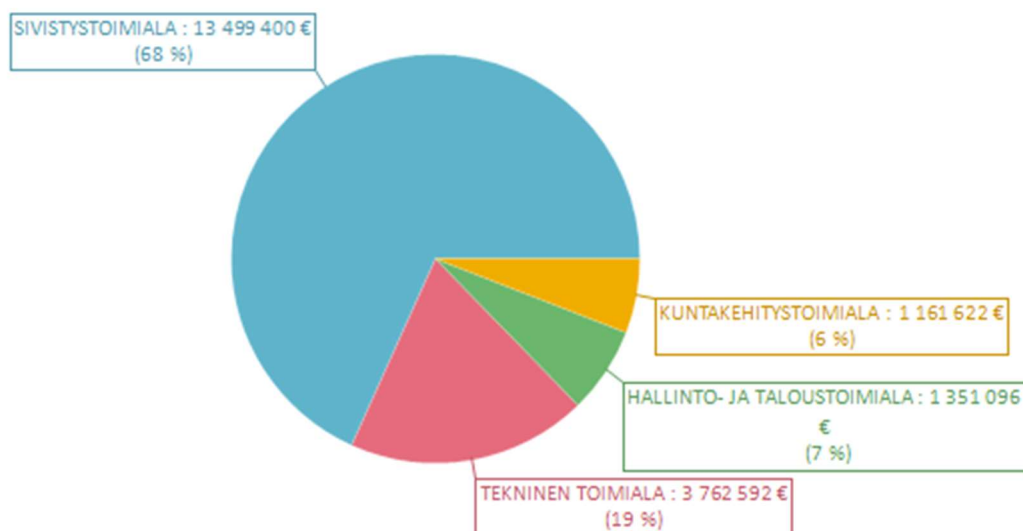
TOIMINTAMENOT JA –TULOT

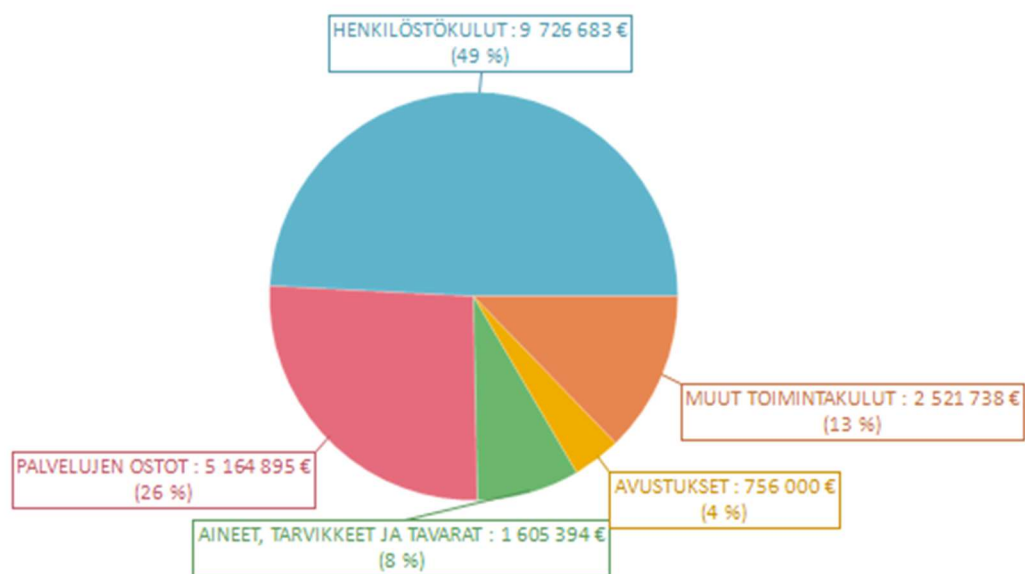
Vuoden 2024 käyttötalouden talousarvioesityksessä toimintamenojen loppusumma (ulkoiset ja sisäiset erät) on 19.774.710 euroa. Vertailukelpoinen menojen muutos vuoden 2023 muutettuun talousarvioon verrattuna on vain noin 20.000 euroa. Talousarvioehdotukseen sisältyy säästötoimenpiteitä kaikissa menoerissä, joilla aikaisempien vuosien kiivasta menojen nousua on saatu painettua alas.

Lisäystä toimintamenoissa kehykseen 2024 verrattuna on n. 0,2 miljoonaa euroa. Kehyksen ylitys johtuu pitkälti henkilöstömenoissa, jossa kehykseen sisältynyttä 2,5 % palkkojen yleiskorotusta muutettiin uusimpien arvioiden mukaiseen 3,0 %.

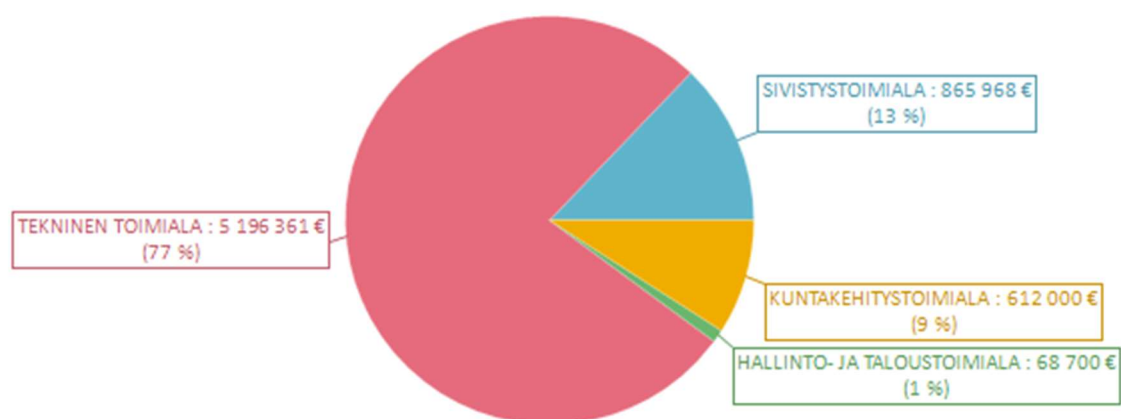
Kunnalla on takauksia vesiosuuskunnille n. 0,3 miljoonaa euroa ja Tekonurmi Oy:lle takaus 0,1 miljoonaa euroa. Alla olevissa kuvissa esitetään toimintamenojen ja -tulojen jakauma toimielimittäin ja tiliryhmittäin (sisältävät ulkoiset ja sisäiset erät).

Toimintamenojen jakauma toimialoittain

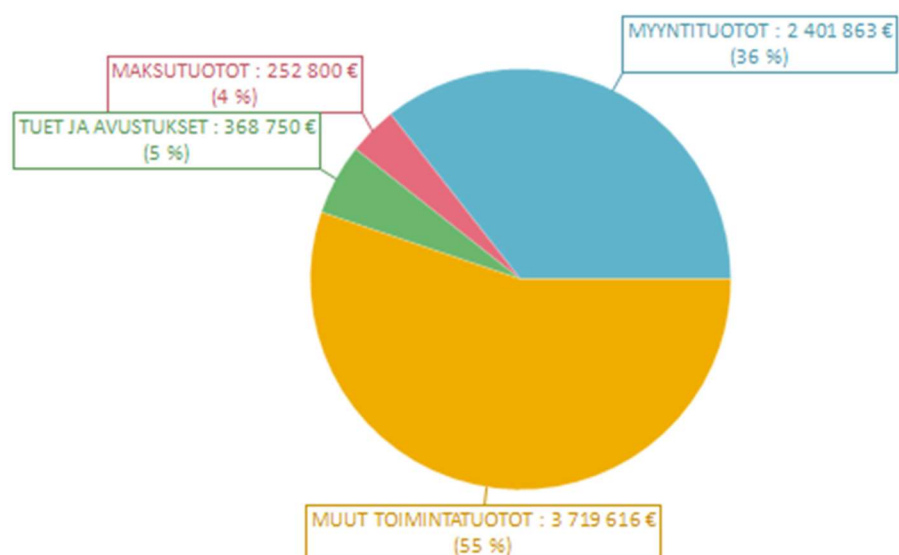

Toimintamenojen jakauma tiliryhmittäin

Toimintatulojen jakauma toimialoittain

Toimintatulojen jakauma tiliryhmittäin

HALLINTO- JA TALOUSTOIMIALA

Toimielin: Kunnanhallitus

Tilivelvollinen: Kunnanjohtaja ja hallinto- ja talousjohtaja

Toimiala koostuu seuraavista tulosalueista: keskusvaalilautakunta, tarkastuslautakunta, yleishallinto, henkilöstöhallinto ja maaseutuhallinto.

KÄYTTÖTALOUSOSA SISÄINEN/ULKOINEN	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATULOT	232 029	58 700	68 700	70 100	71 500
MYyntITUOTOT			23 000	23 500	24 000
MAKSUTUOTOT	194				
TUET JA AVUSTUKSET	138 434	53 000	40 000	40 800	41 600
MUUT TOIMINTATUOTOT	93 401	5 700	5 700	5 800	5 900
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN					
TOIMINTAMENOT	-17 103 945	-1 605 810	-1 351 096	-1 378 100	-1 405 600
HENKILÖSTÖKULUT	-942 063	-669 316	-641 874	-654 700	-667 700
PALVELUJEN OSTOT	-15 526 376	-530 154	-574 232	-585 700	-597 400
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-31 544	-22 200	-24 450	-24 900	-25 400
AVUSTUKSET	-502 301	-270 600	-16 000	-16 300	-16 600
MUUT TOIMINTAKULUT	-101 660	-113 540	-94 540	-96 500	-98 500
TOIMINTAKATE	-16 871 916	-1 547 110	-1 282 396	-1 308 000	-1 334 100

TOIMINTAKULUT MUUTOS% SISÄINEN/ULKOINEN		MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTAMENOT		-91 %	-16 %	2 %	2 %

TOIMINTAKATE MUUTOS% SISÄINEN/ULKOINEN		MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTAKATE		91 %	17 %	-2 %	-2 %

Vuoden 2022 tilinpäätösluvuissa on mukana sosiaali- ja terveystoimen menot (Keusote). Nämä menot siirtyivät vuoden 2023 alusta Keski-Uudenmaan hyvinvointialueelle.

Riskit ja Riskienhallinta:

Toimintaympäristöömme sisältyy edelleen merkittäviä epävarmuustekijöitä, jotka vaikeuttavat kunnan talouden ennustettavuutta. Syksystä 2023 selvästi alkaneen taloustaantumun kestosta ei ole vielä tietoa, mutta taantuma jatkunee ainakin osittain vuonna 2024.

Talousarvion toteutumista seurataan aktiivisesti ja taloustilanteesta raportoidaan kuukausittain toimielimille.

KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Keskusvaalilautakunta järjestää presidentinvaalin 28.1.2024 ja mahdollisen toisen kierroksen vaalin 11.2.2024. Europarlamenttivaalit järjestetään 9.6.2024. Suunnittelukaudella järjestetään kuntavaalit ja aluevaalit 13.4.2025.

Kunta on jaettu kolmeen äänestysalueeseen. Vaalijärjestelyt hoidetaan oikeusministeriön antamien ohjeiden mukaan.

KÄYTTÖTALOUSOSA SISÄINEN/ULKONEN	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATULOT	10 382	8 000	23 000	23 500	24 000
TOIMINTAMENOT	-12 385	-9 189	-25 421	-25 900	-26 300
TOIMINTAKATE	-2 004	-1 189	-2 421	-2 400	-2 300

TOIMINTAKULUT MUUTOS% SISÄINEN/ULKONEN		MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTAMENOT		-26 %	177 %	2 %	2 %

TOIMINTAKATE MUUTOS% SISÄINEN/ULKONEN		MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTAKATE		41 %	-104 %	1 %	4 %

Suoritteet:

	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Toimintakulut €/asukas	2,47	1,81	4,93	4,93	4,93
Asukasluku	5 008	5 070	5 070	5 250	5 340

TARKASTUSLAUTAKUNTA

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on mm. Kuntalain mukaisen tilintarkastusentarkastuksen järjestäminen. Tilintarkastusyhteisönä jatkaa BDO Audiator Oy.

KÄYTTÖTALOUSOSA SISÄINEN/ULKONEN	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATULOT					
TOIMINTAMENOT	-11 569	-13 104	-13 104	-13 300	-13 500
TOIMINTAKATE	-11 569	-13 104	-13 104	-13 300	-13 500

TOIMINTAKULUT MUUTOS% SISÄINEN/ULKONEN		MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTAMENOT		13 %	0 %	1 %	2 %

TOIMINTAKATE MUUTOS% SISÄINEN/ULKONEN		MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTAKATE		-13 %	0 %	-1 %	-2 %

Suoritteet:

	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Kokoukset	7	6	6	6	6
Toimintakulut €/asukas	2,31	2,58	2,54	2,53	2,53
Asukasluku	5 008	5 070	5 070	5 250	5 340

YLEISHALLINTO

Yleishallintoon kuuluvat kunnanvaltuusto, kunnanhallitus, hallintopalvelut ja muu hallinto, toimikunnat, Kuuma yhteistyö, työllistäminen ja verotuskustannukset.

KÄYTTÖTALOUSOSA SISÄINEN/ULKOINEN	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATULOT	169 832	15 700	5 700	5 800	5 900
TOIMINTAMENOT	-1 468 139	-1 334 910	-1 041 430	-1 062 300	-1 083 600
TOIMINTAKATE	-1 298 307	-1 319 210	-1 035 730	-1 056 500	-1 077 700

TOIMINTAKULUT MUUTOS% SISÄINEN/ULKOINEN		MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTAMENOT		-9 %	-22 %	2 %	2 %

TOIMINTAKATE MUUTOS% SISÄINEN/ULKOINEN		MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTAKATE		-2 %	21 %	-2 %	-2 %

Kahdesti vuodessa koteihin jaettu Rohkeasti Pornainen – lehti korvataan vuonna 2024 kahdella Itäväylä-lehden mukana jaettavalla erikoisliitteellä sekä useammalla koteihin jaettavalla tiedotteella. Näin varmistetaan tiedottamisen ajankohtaisuus ja kevennetään julkaisujen tuotantoprosessia. Sekä erikoisliitteet että koteihin jaettavat tiedotteet tuotetaan yhteistyössä seurojen, yhdistysten ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa niin kuin on tehty Rohkeasti Pornainen-lehden kohdalla.

Seurantalo- ja yhdistysavustuksiin on varattu 8.000 euroa ja yleisavustuksiin 4.000 euroa.

Pornaisten osuus verotuskustannuksista on vuonna 2024 arviolta n. 60.000 euroa (2023; 55.000 €).

Tavoitteet:

STRATEGINEN TAVOITE: HYVINVOIVAT KUNTALAISET JA LAADUKKAAT PALVELUT		
Valtuustokauden tavoite	Vuositavoite	Mittari
Pornaisten kunta panostaa henkilöstön hyvinvointiin ja on edelläkävijä työnantajana.	Tuloksellisuuden kehittäminen toimintaketjuja tarkastelemalla ja digitaalisuutta lisäämällä	Digitaalisuuden aste kasvaa vuodesta 2023
STRATEGINEN TAVOITE: TASAPAINOINEN TALOUS		
Valtuustokauden tavoite	Vuositavoite	Mittari
Valtuustokaudella asukaskohtainen lainamäärä pysyy maltillisena.	Lainamäärä säilyy alle vastaavan kokoisten kuntien keskiarvon.	Tunnuslukujen toteutuminen
Valtuustokauden tavoite	Vuositavoite	Mittari
Käyttötalouden menojen lisäyksiä ja investointeja tehdään harkiten.	Kunnan toimintamenojen kasvu ei ylitä kuntien keskimääristä toimintamenojen kasvua.	Toimintamenojen kasvu, %

	Vuositavoite	Mittari
	Käyttötalouden menojen lisäyksiä voidaan toteuttaa vain kuntastrategian tavoitteiden saavuttamiseksi.	Kuntastrategian toteutumisaste
Valtuustokauden tavoite	Vuositavoite	Mittari
Tasapainoisen talouden turvaamisessa ensisijainen keino on kunnan elinvoiman ja tulopohjan vahvistaminen houkutteleamalla uusia yrityksiä ja asukkaita. Kunnan veto- ja pitovoimaa vahvistetaan tarjoamalla laadukkaat lähipalvelut perheille.	Toimialat pysyvät talousarviossa	Talousarvion toteutuminen
	Vuositavoite	Mittari
	Asukasmäärä kasvaa kuntastrategian mukaisesti. Uusia yrityksiä saadaan kuntaan.	Asukasmäärä Uusien yritysten määrä
	Vuositavoite	Mittari
	Taloudelliset tunnusluvut eivät ylitä ns. kriisikuntakriteerejä	Tunnuslukujen toteutuminen
STRATEGINEN TAVOITE: VIIHTYISÄ JA YHTEISÖLLINEN PORNAINEN		
Valtuustokauden tavoite	Vuositavoite	Mittari
Asuin- ja elinympäristöjä kehitetään yhdessä kuntalaisten kanssa. Yhteisöllisyyttä vahvistetaan huolehtimalla kaikkien kuntalaisten osallistumismahdollisuuksista.	Osallisuussuunnitelmaa noudatetaan	Osallisuussuunnitelman toteutuminen

Suoritteet:

	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Toimintakulut €/asukas	293,16	263,3	263	264,57	265,32
Kunnanhallitus					
Kokoukset	21	23	23	23	23
Asukasluku	5 008	5 070	5 070	5 250	5 340
Kunnanvaltuusto					
Kokoukset	10	10	10	10	10
Asukasluku	5 008	5 070	5 070	5 250	5 340

HENKILÖSTÖHALLINTO

Henkilöstöhallinnon tulosalueeseen kuuluvat YT-toiminta ja työsuojelu, työterveyshuolto, työhyvinvointi ja merkkipäivät ja muu henkilöstöhallinto.

KÄYTTÖTALOUSOSA SISÄINEN/ULKOINEN	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATULOT	45 544	35 000	40 000	40 800	41 600
TOIMINTAMENOT	-200 379	-213 207	-232 140	-236 800	-241 600
TOIMINTAKATE	-154 835	-178 207	-192 140	-196 000	-200 000

TOIMINTAKULUT MUUTOS% SISÄINEN/ULKOINEN		MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTAMENOT		6 %	9 %	2 %	2 %

TOIMINTAKATE MUUTOS% SISÄINEN/ULKOINEN		MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTAKATE		-15 %	-8 %	-2 %	-2 %

Henkilöstöhallintoon liittyvät palkkakustannukset mm. palkanlaskenta on henkilöstöhallinnon alla.

Työterveyspalvelut ostetaan Keski-Uudenmaan Työterveys Oy:ltä. Kunnalla on varhaisen tuen välittämisen malli, jonka avulla henkilöstöä tuetaan työssä selviytymistä ja selvitetään taustaa toistuville poissaoloille. Henkilöstön työhyvinvointiin on varattu 10 000 €:n määräraha, jonka kohdentamisesta päättää yhteistyötoimikunta. Henkilöstöä muistetaan merkkipäiväsäännön mukaisesti.

Tavoitteet:

STRATEGINEN TAVOITE: HYVINVOIVAT KUNTALAISET JA LAADUKKAAT PALVELUT		
Valtuustokauden tavoite	Vuositavoite	Mittari
Pornaisten kunta panostaa henkilöstön hyvinvointiin ja on edelläkävijä työnantajana.	Huolehdimme henkilöstömme osaamisesta ja ammattitaidosta	osaamiskartoituksen tekeminen ja koulutussuunnitelman laatiminen kelpoisuusehtoluettelon päivittäminen (pätevyysvaatimukset)
	Vuositavoite	Mittari
	Parannamme sisäistä tiedonkulkua ja päivitämme henkilöstöhallintoa koskevia ohjeistuksia	yhtenäisen henkilöstöohjeen luonti
	Vuositavoite	Mittari
	Tuloksellisuuden kehittäminen toimintaketjuja tarkastelemalla ja digitaalisuutta lisäämällä	tehtäväkuvien laatiminen ja julkaisu Intraan
	Vuositavoite	Mittari
	Yhteisöllisyyden kehittäminen	Työyksiköissä järjestetään työhyvinvointipäivä vähintään kerran vuodessa

STRATEGINEN TAVOITE: TASAPAINOINEN TALOUS		
Valtuustokauden tavoite	Vuositavoite	Mittari
Henkilöstön ja kuntalaisten hyvinvointiin sekä ympäristöinvestointeihin panostaminen on ennakoivaa toimintaa, joka säästää pidemmällä aikavälillä.	Meillä on toimivat ja hyvinvoivat työyhteisöt, joissa on turvallista työskennellä	Työtyytyväisyyskyselyn tulokset Työtapaturmien määrä Sairauspoissaolojen määrä kalenteripäivät/hlö

Suoritteet:

	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Kokoukset/yt.toimikunta	3	4	4	4	4
Toimintakulut €/asukas	40,01	42,05	44,99	45,1	45,24
Asukasluku	5 008	5 070	5 070	5 250	5 340

MAASEUTUHALINTO

KÄYTTÖTALOUSOSA SISÄINEN/ULKOINEN	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATULOT					
TOIMINTAMENOT	-38 970	-35 400	-39 000	-39 800	-40 600
TOIMINTAKATE	-38 970	-35 400	-39 000	-39 800	-40 600

TOIMINTAKULUT MUUTOS% SISÄINEN/ULKOINEN		MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTAMENOT		-9 %	10 %	2 %	2 %

TOIMINTAKATE MUUTOS% SISÄINEN/ULKOINEN		MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTAKATE		9 %	-10 %	-2 %	-2 %

Mäntsälän kunta huolehtii yhteistoimintasopimuksen mukaisesti maaseutuhallinnon järjestämisestä Askolan, Hyvinkään, Järvenpään, Keravan, Mäntsälän, Nurmijärven, Pornaisten ja Tuusulan kuntien alueella. Kustannukset jaetaan aiheuttamisperiaatteen mukaisesti (tilojen määrä, kasvulohkojen lukumäärä, kunnan peltoala, maksetut tuet ja tukipäätösten lukumäärä). Pornaisten kunnan maksuosuus vuonna 2024 on arviolta 39.000 €.

KUNTAKEHITYSTOIMIALA

Toimielin: Kunnanhallitus

Tilivelvollinen: Kuntakehitysjohdaja

Toimiala koostuu seuraavista tulosalueista: kuntakehitys hallinto, elinkeinoasiat, kaavoitus ja maankäyttö, rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu ja maa- ja metsätilat

KÄYTTÖTALOUSOSA SISÄINEN/ULKOINEN	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATULOT	5 090 647	590 450	612 000	624 200	636 600
MYyntITUOTOT	2 079 592	10 000	10 000	10 200	10 400
MAKSUTUOTOT					
TUET JA AVUSTUKSET	4 157	50 450	72 000	73 400	74 800
MUUT TOIMINTATUOTOT	3 006 898	530 000	530 000	540 600	551 400
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN					
TOIMINTAMENOT	-4 366 388	-819 811	-1 161 622	-1 184 800	-1 208 500
HENKILÖSTÖKULUT	-1 001 859	-243 504	-303 308	-309 400	-315 600
PALVELUJEN OSTOT	-1 742 852	-306 620	-322 950	-329 400	-336 000
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 336 353	-16 987	-6 000	-6 100	-6 200
AVUSTUKSET	-115 886	-250 000	-525 000	-535 500	-546 200
MUUT TOIMINTAKULUT	-169 438	-2 700	-4 364	-4 400	-4 500
TOIMINTAKATE	724 260	-229 361	-549 622	-560 600	-571 900

TOIMINTAKULUT MUUTOS% SISÄINEN/ULKOINEN		MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTAMENOT		-81 %	42 %	2 %	2 %

TOIMINTAKATE MUUTOS% SISÄINEN/ULKOINEN		MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTAKATE		-132 %	-140 %	-2 %	-2 %

Kuntakehitystoimiala eriytyi organisaatiouudistuksessa 1.10.2022 kahdeksi toimialaksi eli tekninen toimiala ja kuntakehitystoimiala. Muutos astui talousarviorakenteessa voimaan 1.1.2023. Yllä olevassa taulukossa tilinpäätös 2022 luvut sisältävät nykyisen kuntakehityksen ja teknisen toimen luvut.

Kunnanhallitus hyväksyi 16.10.2023 uuden toimintamallin työllisyyden hoidon organisoinnista Pornaisissa ajalle 1.12.2023-31.12.2024. Työllisyyden hoito siirrettiin samalla kuntakehitystoimialan vastuulle eli hallinto- ja talouspalveluista sekä sivistystoimelta (työpajatoiminta) on siirretty työllisyyden hoidon kustannuksia kuntakehitystoimialalle. Talousarviokehityksessä menot eivät sisällyneet kuntakehitystoimialalle. Vastaava siirto on tehty vertailulukuihin.

Riskit ja Riskienhallinta:

Maailmantalouden yleinen epävarmuus saattaa edelleen heijastua tonttien kysyntään, ja sitä kautta riskinä on, että tonttien myyntivoitot toteutuisivat budjetoitua pienempinä. Kunnan tonttitarjontaa markkinoidaan aktiivisesti, jotta yritys- ja asuintonttien myynnissä onnistutaan.

Taloustaantumien myötä etenkin rakennusteollisuuden ongelmat näkyvät myös meillä työttömyyden kasvuna, joka jatkuessaan lisää kunnan maksuosuuksia työttömyysturvan rahoitukseen. Kunnan työllisyyden hoito organisoidaan kunnanhallituksen hyväksymän toimintamallin mukaiseksi ajalle 1.12.2023-31.12.2024, tällä mallilla tavoitellaan nykyistä kustannustehokkaampaa ja vaikuttavampaa työllisyyden hoidon ratkaisua.

KUNTAKEHITYS HALLINTO

Kuntakehityksen hallinnon tehtävä on luoda edellytyksen kuntakehitystoimialan toiminta-alueiden toiminnalle. Kuntakehitys vastaa myös kuntamarkkinoinnista ja ICT-palveluhankinnasta.

KÄYTTÖTALOUSOSA SISÄINEN/ULKONINEN	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATULOT		547 450	522 000	532 400	543 000
TOIMINTAMENOT		-194 189	-155 283	-158 400	-161 600
TOIMINTAKATE		353 261	366 717	374 000	381 400

TOIMINTAKULUT MUUTOS% SISÄINEN/ULKONINEN		MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTAMENOT			-20 %	2 %	2 %

TOIMINTAKATE MUUTOS% SISÄINEN/ULKONINEN		MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTAKATE			4 %	2 %	2 %

Toimintatuottoihin on budjetoitu 500.000 euroa yritys- ja asuintonttien myyntivoittoihin.

Ikäihmisten palvelukorttelihanke päättyi 30.6.2023 ja hankkeen myötä syntynyttä palveluasumiskonseptin toteuttamista jatketaan. Ikäihmisten kotona asumisen tukeminen hanketta päätettiin jatkaa Pornaisten ja Askolan yhteistyönä 31.12.2024 loppuun.

Tavoitteet:

STRATEGINEN TAVOITE: HYVINVOIVAT KUNTALAISET JA LAADUKKAAT PALVELUT		
Valtuustokauden tavoite	Vuositavoite	Mittari
Ikäihmisille on tarjolla erilaisia asumisratkaisuja sekä hyvinvointia tukevia palveluita.	Ikäihmisille jaetaan edelleen tietoa asumisen ennakoinnista ja kotona asumisen turvallisuutta parantavista asioista.	Ikäihmisten palvelukortteli -hankkeessa tehty selvitystyö on valmistunut ja senioritalon rakentamisen suunnittelua voidaan jatkaa mahdollisuuksien mukaan edelleen. Ikäihmisten kotona asumisen tuki -hanke tukee ja neuvoo kunnan ikäihmisiä kotona asumisen haasteissa.
STRATEGINEN TAVOITE: KOHTI HIILINEUTRAALIA PORNASTA		
Valtuustokauden tavoite	Vuositavoite	Mittari
Laatimalla ympäristöohjelma varmistetaan edellytykset hiilineutraalisuustavoitteen toteutumiselle.	Metsänhoitosuunnitelman päivittäminen sekä laaditaan uusituvan energian kuntakatselmus.	Metsähoitosuunnitelman päivitys ja uusituvan energian kuntakatselmus on tehty

STRATEGINEN TAVOITE: TASAPAINOINEN TALOUS		
Valtuustokauden tavoite	Vuositavoite	Mittari
Tasapainoisen talouden turvaamisessa ensisijainen keino on kunnan elinvoiman ja tulopohjan vahvistaminen houkuttelemalla uusia yrityksiä ja asukkaita. Kunnan veto- ja pitovoimaa vahvistetaan tarjoamalla laadukkaat lähipalvelut perheille.	Toteutetaan asukaskysely ja yrityskysely	Pito- ja vetovoimatutkimus

ELINKEINOASIAT

Elinkeinoelämän kehittämiseen kuuluu yritystoiminnan kehittäminen ja joukkoliikenne.

KÄYTTÖTALOUSOSA SISÄINEN/ULKOINEN	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATULOT	6 246	3 000	50 000	51 000	52 000
TOIMINTAMENOT	-259 811	-405 542	-774 680	-790 200	-806 000
TOIMINTAKATE	-253 566	-402 542	-724 680	-739 200	-754 000

TOIMINTAKULUT MUUTOS% SISÄINEN/ULKOINEN		MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTAMENOT		56 %	91 %	2 %	2 %

TOIMINTAKATE MUUTOS% SISÄINEN/ULKOINEN		MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTAKATE		-59 %	-80 %	-2 %	-2 %

Keski-Uudenmaan Kehittämiskeskus Oy (Keuke) tarjoaa kuntalaisille mm. uusyritysneuvontaa. Kunnan maksuosuus on 5,80 €/asukas (29.064 €).

Omakotitonttien ja yritystonttien markkinointia jatketaan edelleen. Markkinointiin on varattu 40 000 euron määräraha. Markkinoinnin tavoitteena on kuntabrändikäsikirjan laatiminen ja sen jalkauttaminen sekä kunnan houkuttelevuuden ja tunnettavuuden lisääminen turvallisena ja lähellä pääkaupunkiseutua olevana asuin- ja yrittäjätontteja tarjoavana kuntana.

Pornaisten kunnan ja Uudenmaan ELY-keskuksen välillä laadittujen joukkoliikenteen kustannuksia koskevien sopimusten mukaan kunnan joukkoliikennekustannukset vuonna 2024 ovat 150 000 €. Lisäksi paikalliseen palveluliikenteen järjestämiseen on varattu 100 000 €. Toimintatuottoihin on sisällytetty 40 % avustus ELY-keskukselta palveluliikenteen kustannuksiin.

Työllistämispalvelujen ostoon on varattu 15.000 € ja työllistämisen kuntalisään 5.000 €. Työmarkkinatuen kuntaosuuteen on varattu 270.000 €:n suuruisen määräraha, joka on 20.000 euroa talousarviota 2023 enemmän. Työttömyysaste on ollut kasvussa ja sitä myötä myös kunnan maksuosuudet työttömyysturvan rahoitukseen ovat kasvusuunnassa.

TE25 uudistuksen valmisteluun on varattu 20.000 euroa talousarvioon. Valtio korvanee valmistelukustannukset kunnille, mutta varovaisuuden periaatteen mukaisesti tuloihin ei ole sisällytetty tästä arviota.

Tavoitteet:

STRATEGINEN TAVOITE: VIIHTYISÄ JA YHTEISÖLLINEN PORNAINEN		
Valtuustokauden tavoite	Vuositavoite	Mittari
Pornaisissa kehitetään liikenneyhteyksiä ja liikkuminen kunnan sisällä on sujuvaa.	Hyödynnetään 2022 tehtyä kestävän liikkumisen selvitystä liikenneyhteyksien kehittämisessä	Asiakasmäärät kasvavat vuodesta 2022. Tilastoidaan ja seurataan palveluliikenteen kävijämääriä.
STRATEGINEN TAVOITE: YRITYSMYÖNTEINEN PORNAINEN		
Valtuustokauden tavoite	Vuositavoite	Mittari
Yritysten sijoittumista kuntaan tukee tiivis yritysyhteistyö, yrityspalvelut sekä aktiivinen yhteydenpito.	Aktiivista yhteydenpitoa yrittäjiin jatketaan	Yritystilaisuuksien järjestäminen
Valtuustokauden tavoite	Vuositavoite	Mittari
Yritysten toimintaedellytyksiä kehitetään parantamalla tietoliikenneyhteyksiä ja saavutettavuutta sekä luomalla innovatiivisia energiaratkaisuja.	Aloitetaan keskustelu Keuken kanssa toiminnan kehittämisestä.	Keuke valmistelee toimenpiteitä strategisen tavoitteen saavuttamiseksi
Valtuustokauden tavoite	Vuositavoite	Mittari
Luodaan edellytyksiä uuden liiketoiminnan kehittämiselle.	Aloitetaan keskustelu Keuken kanssa toiminnan kehittämisestä	Keuke valmistelee toimenpiteitä strategisen tavoitteen saavuttamiseksi

KAAVOITUS JA MAANKÄYTTÖ

Kaavoitukseen kuuluu maankäytön suunnittelu valtuuston hyväksymän kaavoitusohjelman mukaisesti.

Tehtäviin kuuluvat myös suunnittelutarve- ja poikkeamislupalausuntojen valmistelu sekä paikkatietoaineistojen hyödyntäminen suunnittelussa ja markkinoinnissa.

KÄYTTÖTALOUSOSA SISÄINEN/ULKOINEN	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATULOT					
TOIMINTAMENOT	-15 661	-89 380	-100 959	-102 900	-104 900
TOIMINTAKATE	-15 661	-89 380	-100 959	-102 900	-104 900

TOIMINTAKULUT MUUTOS% SISÄINEN/ULKOINEN		MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTAMENOT		471 %	13 %	2 %	2 %

TOIMINTAKATE MUUTOS% SISÄINEN/ULKOINEN		MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTAKATE		-471 %	-13 %	-2 %	-2 %

Tavoitteet:

STRATEGINEN TAVOITE: VIIHTYISÄ JA YHTEISÖLLINEN PORNAINEN		
Valtuustokauden tavoite	Vuositavoite	Mittari
Maankäytön ja asumisen suunnittelussa sekä rakentamisessa huomioidaan ympäristönäkökulmat, kuten kestävän kehityksen periaatteet ja lähiluonnon säilyttäminen.	Valmisteltaviin asemakaavoihin laaditaan ympäristöselvitykset	Ympäristöselvitykset laadittu
	Vuositavoite	Mittari
	Metsänhoitosuunnitelmassa huomioidaan lähiluonto	Metsänhoitosuunnitelma on päivitetty
	Vuositavoite	Mittari
	Kestävän kehityksen periaatteet	Laaditaan maankäytön kehityskuva

	Vuositavoite	Mittari
	Karttapalvelun kehittäminen	Hankintapäätös tehty paikkatieto-ohjelman hankinnasta. Ohjelman käyttöönotto vuodelle 2024 Paikkatieto-ohjelman käyttöönotto sekä pohjakartan päivittäminen.
STRATEGINEN TAVOITE: YRITYSMYÖNTEINEN PORNAINEN		
Valtuustokauden tavoite	Vuositavoite	Mittari
Aktiivinen maanhankinta sekä sujuvat kaavoitus- ja lupaprosessit turvaavat monipuolisen tonttitarjonnan ja kohtuuhintaiset toimitilat.	Yrityssijoittumisprosessin palvelumuotoilu (yritysten tontinluovutusperiaatteiden päivittäminen).	Tontinluovutusperiaatteet hyväksytty valtuustossa

RAKENNUSVALVONTA JA YMPÄRISTÖNSUOJELU

Rakennusvalvontaan ja ympäristönsuojeluun kuuluu rakennusvalvonta- ja ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävien hoito.

Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu toteutetaan yhteistyönä Askolan, Pornaisten, Pukkilan ja Myrskylän kuntien kanssa. Askolan kunta on ns. isäntäkunta ja muut kunnat ostavat palvelut isäntäkunnalta. Kustannukset jaetaan toteutuneiden lupamäärien ja muiden mitattavien suoritteiden perusteella, joista on sovittu yhteistyösopimuksessa.

KÄYTTÖTALOUSOSA SISÄINEN/ULKOINEN	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATULOT					
TOIMINTAMENOT	-88 226	-115 750	-115 750	-118 100	-120 500
TOIMINTAKATE	-88 226	-115 750	-115 750	-118 100	-120 500

TOIMINTAKULUT MUUTOS% SISÄINEN/ULKOINEN		MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTAMENOT		31 %		2 %	2 %

TOIMINTAKATE MUUTOS% SISÄINEN/ULKOINEN		MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTAKATE		-31 %		-2 %	-2 %

Tavoitteet:

STRATEGINEN TAVOITE: KOHTI HIILINEUTRAALIA PORNASTA		
Valtuustokauden tavoite	Vuositavoite	Mittari
Laaditaan ilmastosuunnitelma konkreettisten toimenpiteiden määrittämiseksi.	Laaditaan ilmastosuunnitelma	Ilmastosuunnitelman valmistelu on aloitettu
Valtuustokauden tavoite	Vuositavoite	Mittari
Laatimalla ympäristöohjelma varmistetaan edellytykset hiilineutraalisuustavoitteen toteutumiselle.	Uusiutuvan energian kuntakatselmus tehdään	Katselmus on tehty

Suoritteet:

	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Rakennus- ja toimenpideluvat	68	80	80	80	80
Ympäristöluvut	9	5	5	5	5
Maa-ainesluvut	4	5	5	5	5

MAA- JA METSÄTILAT

KÄYTTÖTALOUSOSA SISÄINEN/ULKOINEN	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATULOT	69 346	40 000	40 000	40 800	41 600
TOIMINTAMENOT	-3 445	-14 950	-14 950	-15 200	-15 500
TOIMINTAKATE	65 901	25 050	25 050	25 600	26 100

TOIMINTAKULUT MUUTOS% SISÄINEN/ULKOINEN		MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTAMENOT		334 %		2 %	2 %

TOIMINTAKATE MUUTOS% SISÄINEN/ULKOINEN		MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTAKATE		-62 %		2 %	2 %

TEKNINEN TOIMIALA

Toimielin: Kunnanhallitus

Tilivelvollinen: Tekninen johtaja

Toimiala koostuu seuraavista tulosalueista: tekninen hallinto, kiinteistötoimi, liikenneväylät ja yleiset alueet ja vesihuoltolaitos

KÄYTTÖTALOUSOSA SISÄINEN/ULKOINEN	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATULOT		5 197 361	5 196 361	5 300 400	5 407 100
MYyntITUOTOT		2 021 400	2 021 400	2 061 800	2 103 000
MAKSUTUOTOT					
TUET JA AVUSTUKSET					
MUUT TOIMINTATUOTOT		3 175 961	3 174 961	3 238 600	3 304 100
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN					
TOIMINTAMENOT		-3 808 066	-3 762 592	-3 837 900	-3 914 600
HENKILÖSTÖKULUT		-1 015 758	-1 034 599	-1 055 300	-1 076 400
PALVELUJEN OSTOT		-1 269 235	-1 271 580	-1 297 000	-1 322 900
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT		-1 246 300	-1 236 400	-1 261 200	-1 286 500
AVUSTUKSET		-110 000	-60 000	-61 200	-62 400
MUUT TOIMINTAKULUT		-166 773	-160 013	-163 200	-166 400
TOIMINTAKATE		1 389 295	1 433 769	1 462 500	1 492 500

TOIMINTAKULUT MUUTOS% SISÄINEN/ULKOINEN		MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTAMENOT			-1 %	2 %	2 %

TOIMINTAKATE MUUTOS% SISÄINEN/ULKOINEN		MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTAKATE			3 %	2 %	2 %

Teknisen toimen menojen kasvupainetta helpottaa hintojen nousun taittuminen ja energian saatavuusongelmien poistuminen.

Riskit ja Riskienhallinta:

Aineet ja tarvikkeet on pääosin kilpailutettu, jolloin voimme varmistua siitä, että hinnat eivät nouse kesken talousarviokauden 2024.

Riskinä voidaan pitää kriittiseen infrastruktuuriin kohdistuvia häiriöitä. Näihin varaudutaan mahdollisuuksien mukaan.

TEKNINEN HALLINTO

Tekniseen hallintoon kuuluu kiinteän omaisuuden suunnittelu, rakentaminen ja ylläpito sekä ruoka- ja siivouspalveluiden koordinointi. Alueellisen pelastustoimen kustannukset siirtyivät 1.1.2023

Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen vastuulle. Pelastuslaitoksen kustannukset ovat olleet n. 400 t €, kustannusten siirtyminen on huomioitu alla olevan taulukon vertailuluvuissa.

KÄYTTÖTALOUSOSA SISÄINEN/ULKONEN	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATULOT	1 153	2 200	2 200	2 200	2 200
TOIMINTAMENOT	-672 022	-260 081	-237 985	-242 800	-247 600
TOIMINTAKATE	-670 869	-257 881	-235 785	-240 600	-245 400

TOIMINTAKULUT MUUTOS% SISÄINEN/ULKONEN		MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTAMENOT		-61 %	-8 %	2 %	2 %

TOIMINTAKATE MUUTOS% SISÄINEN/ULKONEN		MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTAKATE		62 %	9 %	-2 %	-2 %

Tavoitteet:

STRATEGINEN TAVOITE: TASAPAINOINEN TALOUS		
Valtuustokauden tavoite	Vuositavoite	Mittari
Käyttötalouden menojen lisäyksiä ja investointeja tehdään harkiten.	Investointeja tehdään tuottavasti eli kunnan elinvoimaisuutta ja kilpailukykyä vahvistaviin hankkeisiin.	Investoinnit perustuvat investointisuunnitelmaan

Suoritteet:

	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Kokoukset	8	8	8	8	8
Toimintakulut €/asukas	134,19	51,3	46,12	46,25	46,37
Asukasluku	5 008	5 070	5 070	5 250	5 340

KIINTEISTÖTOIMI

Kiinteistötoimeen kuuluu rakennusten kunnossapito, ruoka- ja puhdistuspalvelut ja vuokratut huoneistot. Rakennusten kunnossapito ja ruoka- ja puhdistuspalvelut muodostavat omat tulosityksikkönsä.

Rakennusten kunnossapidon tehtäviin kuuluu rakennuttaa, ylläpitää ja vuokrata kunnan toimialoille niiden toiminnan edellyttämiä tiloja. Tilat ovat toimintaan sopivia, tarkoituksenmukaisia, turvallisia, monikäyttöisiä ja kustannuksiltaan kilpailukykyisiä.

Ruoka- ja puhdistuspalvelut vastaavat koulujen ruokahuollosta sekä pääosin kunnan omistamien tilojen siivouksesta.

KÄYTTÖTALOUSOSA SISÄINEN/ULKOINEN	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATULOT	3 883 071	4 037 178	4 036 178	4 117 100	4 200 300
TOIMINTAMENOT	-2 584 655	-2 380 827	-2 400 112	-2 448 100	-2 497 000
TOIMINTAKATE	1 298 416	1 656 351	1 636 066	1 669 000	1 703 300

TOIMINTAKULUT MUUTOS% SISÄINEN/ULKOINEN		MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTAMENOT		-8 %	1 %	2 %	2 %

TOIMINTAKATE MUUTOS% SISÄINEN/ULKOINEN		MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTAKATE		28 %	-1 %	2 %	2 %

Tavoitteet:

STRATEGINEN TAVOITE: HYVINVOIVAT KUNTALAISET JA LAADUKKAAT PALVELUT		
Valtuustokauden tavoite	Vuositavoite	Mittari
Pornaisissa panostetaan lasten ja nuorten hyvinvointiin kehittämällä varhaiskasvatus- ja opetuspalveluiden laatua.	Ruoka- ja siivoushuollon tyytyväisyyskysely	tavoitteena 3 (asteikko 1-5)
STRATEGINEN TAVOITE: KOHTI HIILINEUTRAALIA PORNASTA		
Valtuustokauden tavoite	Vuositavoite	Mittari
Laatimalla ympäristöohjelma varmistetaan edellytykset hiilineutraalisuustavoitteen toteutumiselle.	Hävikkiruuan vähentäminen	Hävikkiruuan määrä vähenee keskiarvoisesti
STRATEGINEN TAVOITE: TASAPAINOINEN TALOUS		
Valtuustokauden tavoite	Vuositavoite	Mittari
Käyttötalouden menojen lisäyksiä ja investointeja tehdään harkiten.	Kiinteistöjen kunnossapidosta huolehditaan asianmukaisesti.	Ajantasaiset pitkäntähtäimen suunnitelmat

Valtuustokauden tavoite	Vuositavoite	Mittari
Henkilöstön ja kuntalaisten hyvinvointiin sekä ympäristöinvestointeihin panostaminen on ennakoivaa toimintaa, joka säästää pidemmällä aikavälillä.	Kunnan kiinteistöjen perusparannuksissa huomioidaan vihreän siirtymän periaatteet.	Ajantasaiset pitkäntähtäimen suunnitelmat
	Vuositavoite	Mittari
	Terveet kiinteistöt tukemassa henkilöstön ja kuntalaisten hyvinvointia	Ajantasaisen pitkäntähtäimen suunnitelman toteuttaminen

Suoritteet:

	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Ruokahuolto					
Henkilöstö	7	7	7	7	7
Ateriat, pv	870	850	830	830	830
Aterian hinta, pv	3,01	3,11	3,22	3,22	3,22

LIIKENNEVÄYLÄT, YLEISET ALUEET

Liikenneväyliin ja yleisiin alueisiin kuuluu katuverkon rakentaminen ja ylläpito.

Tulosalueen tehtäviin kuuluu suunnitella, rakentaa ja ylläpitää asemakaava-alueiden katuverkkoa, viher- ja virkistysalueita sekä päättää kunnan myöntämistä yksityistieavustuksista.

KÄYTTÖTALOUSOSA SISÄINEN/ULKOINEN	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATULOT	819	49 283	49 283	50 300	51 300
TOIMINTAMENOT	-388 270	-419 303	-376 640	-384 200	-391 900
TOIMINTAKATE	-387 452	-370 020	-327 357	-333 900	-340 600

TOIMINTAKULUT MUUTOS% SISÄINEN/ULKOINEN		MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTAMENOT		8 %	-10 %	2 %	2 %

TOIMINTAKATE MUUTOS% SISÄINEN/ULKOINEN		MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTAKATE		4 %	12 %	-2 %	-2 %

Tavoitteet:

STRATEGINEN TAVOITE: VIIHTYISÄ JA YHTEISÖLLINEN PORNAINEN		
Valtuustokauden tavoite	Vuositavoite	Mittari
Viihtyisä ympäristö, liikunta- ja harrastuspaikat sekä kevyen liikenteen väylät edistävät kuntalaisten hyvinvointia ja aktiivisuutta.	Katujen osalta laaditaan perusparannusohjelma	Perusparannusohjelma on valmis

Suoritteet:

	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Kaavatietä km	16,3	16,5	16,8	17	17
Avustettavat yksityistiet km	134	134	134	134	134
Tievalaistuspisteitä kpl	1 114	1 130	1 138	1 142	1 142

VESIHUOLTOLAITOS

KÄYTTÖTALOUSOSA SISÄINEN/ULKOINEN	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATULOT	1 136 259	1 108 700	1 108 700	1 130 800	1 153 300
MYyntITUOTOT	1 133 554	1 106 700	1 106 700	1 128 800	1 151 300
MAKSUTUOTOT					
TUET JA AVUSTUKSET					
MUUT TOIMINTATUOTOT	2 705	2 000	2 000	2 000	2 000
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN					
TOIMINTAMENOT	-614 109	-747 855	-747 855	-762 800	-778 100
HENKILÖSTÖKULUT					
PALVELUJEN OSTOT	-602 660	-747 855	-747 855	-762 800	-778 100
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-10 358				
AVUSTUKSET					
MUUT TOIMINTAKULUT	-1 090				
TOIMINTAKATE	522 150	360 845	360 845	368 000	375 200

TOIMINTAKULUT MUUTOS% SISÄINEN/ULKOINEN		MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTAMENOT		22 %		2 %	2 %

TOIMINTAKATE MUUTOS% SISÄINEN/ULKOINEN		MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTAKATE		-31 %		2 %	2 %

Vesilaitoksen tuottoja odotetaan kertyvän n. 1,1 miljoonaa euroa. Toimintamenoissa Nivoksen laskutuksen osuus on arviolta n. 500.000 euroa. Kirjanpidollisesti eriytetyn vesilaitoksen taseyksikön tilikauden 2024 tulos on lievästi ylijäämäinen n. 179.000 euroa. Vesilaitoksen tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja investointiehdotus on esitetty talousarviokirjan liitteenä.

Tavoitteet:

STRATEGINEN TAVOITE: HYVINVOIVAT KUNTALAISET JA LAADUKKAAT PALVELUT		
Valtuustokauden tavoite	Vuositavoite	Mittari
Kuntalaisten hyvinvoinnin perustana on saavutettavat hyvinvointi- ja lähipalvelut, joita kunnan toimialat tuottavat yhdessä järjestö- ja seuratoimijoiden sekä muiden yhteistyökumppanien kanssa.	Toimiva vesihuoltoverkosto	Vesihuoltoverkoston perusparannusohjelma

Suoritteet:

	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Vesilaitos					
Liittyneet kiinteistöt, kpl	631	630	640	650	660
Johtoverkon pituus, m	25 600	25 900	26 200	26 500	26 700
Johtoverkon pituus svh, m	30 000	30 700	31 000	31 300	31 500
Pumpattu vesimäärä, m3 /a	188 651	198 000	202 000	206 000	210 000
Ostettu vesimäärä, m3 /a, TSV	57 192	58 000	58 000	58 000	58 000
Vesimäärä yht, m3	245 843	248 000	252 000	258 000	260 000
Vesimäärä, m3 /vrk	674	679	690	695	700
Laskutettu vesimäärä, m3 /a	223 027	230 000	230 000	230 000	230 000
Vuotovesimäärä, %	9,3	12	12	12	12
Viemärlaitos					
Liittyneet kiinteistöt, kpl	577	576	586	596	606
Johtoverkon pituus, m	21 800	22 300	22 600	22 900	23 200
Johtoverkon pituus svh, m	42 100	43 400	43 700	44 000	44 300
Hulevesiverkon pituus	5 000	5 500	5 800	6 100	6 400
Jätevedenpumppaamot, kpl	21	21	22	23	23
Jätevesimäärä, m3 /a	247 740	253 451	258 451	263 451	268 451
Laskutettu jätevesimäärä, m3 /a	221 673	190 000	200 000	200 000	200 000
Jätevesimäärä, m3 /vrk	679	694	708	722	736
Vuotovesimäärä, %	10,4	15	12	12	12

Riskit ja riskienhallinta:

Vesilaitoksen keskeiset riskit liittyvät veden laatuun ja toimitusvarmuuteen. Talousvettä tarkkaillaan viranomaisten ohjeistusten mukaisesti. Vesi- ja viemäriverkoston kuntoa arvioidaan säännönmukaisesti, jotta toimitusvarmuudessa ei esiintyisi häiriöitä.

SIVISTYSTOIMIALA

Toimielin: Sivistyslautakunta

Tilivelvollinen: Sivistysjohtaja

Toimiala koostuu seuraavista tulosalueista: sivistystoimen hallinto, esi- ja perusopetus, varhaiskasvatus, kirjasto- ja kulttuuritoimi ja vapaa-aikatoimi

KÄYTTÖTALOUSOSA SISÄINEN/ULKOINEN	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATULOT	797 695	864 442	865 968	883 300	900 700
MYyntITUOTOT	291 607	298 387	347 463	354 400	361 400
MAKSUTUOTOT	323 153	252 600	252 800	257 800	262 900
TUET JA AVUSTUKSET	170 835	304 500	256 750	261 900	267 100
MUUT TOIMINTATUOTOT	12 100	8 955	8 955	9 200	9 300
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN					
TOIMINTAMENOT	-13 107 689	-13 526 553	-13 499 400	-13 807 600	-14 082 700
HENKILÖSTÖKULUT	-7 459 128	-7 664 269	-7 746 902	-7 940 000	-8 098 000
PALVELUJEN OSTOT	-2 561 460	-2 601 338	-2 996 133	-3 056 200	-3 117 300
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-369 668	-359 041	-338 544	-345 200	-352 100
AVUSTUKSET	-648 869	-635 000	-155 000	-158 100	-161 200
MUUT TOIMINTAKULUT	-2 068 564	-2 266 905	-2 262 821	-2 308 100	-2 354 100
TOIMINTAKATE	-12 309 994	-12 662 111	-12 633 432	-12 924 300	-13 182 000

TOIMINTAKULUT MUUTOS% SISÄINEN/ULKOINEN		MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTAMENOT		3 %	0 %	2 %	2 %

TOIMINTAKATE MUUTOS% SISÄINEN/ULKOINEN		MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTAKATE		-3 %	0 %	-2 %	-2 %

Riskit ja Riskienhallinta:

Talousarvion toteumaan liittyvänä riskinä tulee todeta talouden tasapainottamiseen liittyvät osittain epävarmat oletukset liitettynä henkilöstökulujen varmasti toteutuvaan merkittävään kasvuun. Palkankorotusten toteutunut taso kasvattaa menoja joka tapauksessa toimialalla n. 225.000€.

Varhaiskasvatuksen sisäisen rakennemuutoksen sekä siihen liittyvän kunnallisen varhaiskasvatuksen sekä alle 3- vuotiaiden kasvun odotetaan tasaantuvan, mutta talousarviota kirjoitettaessa tätä tasaantumista ei voida varmistaa tilastoista. Lisäksi sekä varhaiskasvatuksessa että esi- ja perusopetuksessa tuen tarpeiden kasvu on jatkunut, josta seuraa kustannuspainetta.

Riskienhallinnan näkökulmasta resurssien määrä muutetaan seuraamaan palvelujen kysyntää esimerkiksi lapsi- ja oppilasmäärämuutosten tapahtuessa. Samalla arvioidaan tilojen ja olosuhteiden ylläpitoa ja kehittämistä pitkällä aikavälillä.

SIVISTYSTOIMEN HALLINTO

Sivistystoimen hallintoon kuuluu sivistyslautakunnan toiminta ja sivistystoimialan johtaminen.

KÄYTTÖTALOUSOSA SISÄINEN/ULKONEN	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATULOT					
TOIMINTAMENOT	-149 097	-154 006	-164 006	-205 300	-208 600
TOIMINTAKATE	-149 097	-154 006	-164 006	-205 300	-208 600

TOIMINTAKULUT MUUTOS% SISÄINEN/ULKONEN		MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTAMENOT		3 %	6 %	25 %	2 %

TOIMINTAKATE MUUTOS% SISÄINEN/ULKONEN		MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTAKATE		-3 %	-6 %	-25 %	-2 %

Taloussuunnitelmavuosille on sisällytetty hyvinvointikoordinaattorin palkkauksesta aiheutuvat kulut n. 38.000 euroa.

Tavoitteet:

STRATEGINEN TAVOITE: HYVINVOIVAT KUNTALAISET JA LAADUKKAAT PALVELUT		
Valtuustokauden tavoite	Vuositavoite	Mittari
Kuntalaisten hyvinvoinnin perustana on saavutettavat hyvinvointi- ja lähipalvelut, joita kunnan toimialat tuottavat yhdessä järjestö- ja seuratoimijoiden sekä muiden yhteistyökumppanien kanssa.	Pornaisten kunnan hyvinvointisuunnitelman sisältämien osallisuustoimintojen edistyminen	Osallisuustoimintojen edistyminen

Suoritteet:

	TP2022	TA2023	TA2024
Kokoukset		9	9
Toimintakulut €/asukas	29,77	30,38	31,78
Asukasluku	5 008	5 070	5 070

VARHAISKASVATUS

Varhaiskasvatukseen kuuluvat päiväkodit, perhepäivähoito, koulujen tiloissa järjestettävä esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus, avoin varhaiskasvatus, tuettu varhaiskasvatus sekä lasten yksityisen ja kotihoidon tuki.

KÄYTTÖTALOUSOSA SISÄINEN/ULKOINEN	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATULOT	328 766	288 300	288 300	294 000	299 800
TOIMINTAMENOT	-3 617 137	-3 889 104	-3 869 117	-3 946 500	-4 025 400
TOIMINTAKATE	-3 288 371	-3 600 804	-3 580 817	-3 652 500	-3 725 600

TOIMINTAKULUT MUUTOS% SISÄINEN/ULKOINEN		MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTAMENOT		8 %	-1 %	2 %	2 %

TOIMINTAKATE MUUTOS% SISÄINEN/ULKOINEN		MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTAKATE		-10 %	1 %	-2 %	-2 %

Varhaiskasvatuksen toimintakuluissa on kasvua kunnallisen varhaiskasvatuksen lapsimäärien kasvusta johtuen verrattuna aiempiin ennusteisiin. Erityisesti alle 3- vuotiaiden määrän kasvu kasvattaa toimintakuluja.

Sisäinen varhaiskasvatuksen palvelujen rakennemuutos on nostanut kustannustasoa

Pornaisten varhaiskasvatuksessa on tapahtunut nopea palvelujen rakenteen muutos. Tässä yhteydessä kotona, yksityisesti ja perhepäivähoidossa hoidettujen lasten osuus on vähentynyt ja kunnallisessa päiväkotihoidossa olevien lasten määrä kasvanut. Samassa yhteydessä alle 3- vuotiaiden lasten määrä on kasvanut, vaikka varhaiskasvatuksessa olevien lasten kokonaismäärässä ei ole tapahtunut kuin vähäisiä muutoksia. Vastaavaa kehitystä on tapahtunut valtakunnallisesti muissakin kunnissa. Edellä mainittujen muutosten sekä vuorohoidon kunnalliseksi toiminnaksi siirtämisen johdosta varhaiskasvatuksen kokonaiskustannustaso on noussut edellisiin vuosiin verrattuna. Menojen osalta menojen nousuun vaikuttaa edelleen alkuvuoden 2024 lisäksi myös laaja hanketoiminta, jota katetaan merkittävältä osin myös valtionavustuksena saatavan tulon kautta.

Rakennemuutoksen vuoksi varhaiskasvatuksen johtamisen järjestelyitä on kehitettävä. Päiväkotien johtamisen tueksi mahdollistetaan varajohtajan vapautuminen ryhmästä osapäiväisesti mahdollisimman taloudellisen ratkaisun avulla sekä uudelleen arvioidaan esihenkilöiden tehtävänjakoa osana normaalia toiminnan kehittämistä.

Palveluverkon joustava käyttö

Varhaiskasvatuksen siirtyessä enemmän kunnalliseen päiväkotihoidon painottuvaksi ja lapsimäärän tulevaisuuden kehityksen suunnan ollessa epävarma, tulee palveluverkkoon rakentaa jouston mahdollisuuksia. Pornaisten varhaiskasvatuksessa Wanhan puukoulun päiväkotitoimii tilana, jota käytetään lapsimäärän niin edellyttäessä. Alle 3- vuotiaiden lapsimäärän kasvusta sekä muiden hoitomuotojen pienenemisestä johtuen on kuitenkin mahdollista, että Linnunlaulun päiväkoti ei riitä tulevaisuudessakaan vastaamaan kunnallisen päiväkotihoidon tarpeeseen. Näin ollen tulevien investointien yhteydessä on huolehdittava, että varhaiskasvatuksen käytössä on jatkossakin riittävästi terveellistä ja turvallista tilaa.

Toimintaa ohjaavat suunnitelmat- uutena yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma

Koko kunnan yhteinen varhaiskasvatussuunnitelma ohjaa sekä yksityisen että kouluissa järjestettävän esiopetusta täydentävän varhaiskasvatuksen toimintaa. Kehittämisen keskeisinä tavoitteina ovat joustavan lähipalvelun mahdollistaminen kaikille lapsille tuen järjestelyitä kehittämällä, lasten osallisuuden lisääminen sekä perheen huomioiminen kokonaisuutena varhaiskasvatuksen järjestämisessä. Varhaiskasvatuksessa toiminnallisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelun velvoite on astunut voimaan 1.6.2023, josta alkaen. tasa-arvosuunnitelman prosessin täytyy olla käynnissä. Pornaisissa suunnitelman laatiminen on käynnistetty keväällä 2023. Suunnitelmaan liittyy osallistamista sisältäen mm. henkilöstön oman työn arviointia. Yhdenvertaisuussuunnitelmalla on siirtymäaika, ja suunnitelman on oltava valmiina viimeistään 1.6.2025.

Varhaiskasvatuksen avoin toiminta osana kaikkien kuntalaisten kohtaamispaikkaa

Erityisesti kotihoidon tuella oleville perheille tukea ja toimintaa tarjoaa vuonna 2019 avattu Yhdistystalo Pytinki, jossa järjestetään ennaltaehkäisevästi avoimen varhaiskasvatuksen toimintaa osana kaikkien kuntalaisten kohtaamispaikkaa. Kohtaamispaikkatoimintaa kehitetään terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen liittyvien tavoitteiden mukaisesti yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa.

2- vuotinen esiopetuskokeilun vaikutukset varhaiskasvatukseen

Pornaisten kunta toimii edelleen vuonna 2024 2- vuotisessa esiopetuskokeilussa verrokkikuntana. Verrokkikuntana toimiminen ei vaikuta suoraan kunnan järjestelyihin. 2- vuotisen esiopetuksen kokeilu jatkuu vuoden 2024 kevääseen. Talousarviota kirjoitettaessa saatavilla olevan tiedon perusteella esiopetus jatkuu toistaiseksi vuoden kestäväenä kokeilun päättyessä. Kokeilusta saatavan tutkimustiedon perusteella arvioidaan esiopetuksen toteuttamisen kestoa. Aikataulusta ei ole toistaiseksi tarkempaa tietoa.

Varhaiskasvatuksen valtionavustuksen hankkeet mahdollistavat tuen

1. Valtion erityisavustus varhaiskasvatustilain mukaisen tuen uudistamisen edistämiseksi vuosille 2022- (kevät) 2024, valtionavustusta saatu yhteensä 88.000€, omarahoitusosuus
2. Liikkuva lapsi varhaiskasvatuksessa, valtionavustus 20.000€, omarahoitusosuus 20.000€ vuodelle 2022 (jatkoaikaa haettu keväälle 2024)

Tavoitteet:

STRATEGINEN TAVOITE: HYVINVOIVAT KUNTALAISET JA LAADUKKAAT PALVELUT		
Valtuustokauden tavoite	Vuositavoite	Mittari
Pornaisissa panostetaan lasten ja nuorten hyvinvointiin kehittämällä varhaiskasvatus- ja opetuspalveluiden laatua.	Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelman valmistuminen vuoden 2024 aikana	Suunnitelman valmistuminen
	Vuositavoite	Mittari
	Terveellisten ja turvallisten tilojen varmistaminen varhaiskasvatuksen tarpeen mukaisesti	Tarvittavista investoinneista päättäminen kuntotutkimusten perusteella
STRATEGINEN TAVOITE: TASAPAINOINEN TALOUS		
Valtuustokauden tavoite	Vuositavoite	Mittari
Käyttötalouden menojen lisäyksiä ja investointeja tehdään harkiten.	Toiminnan kustannukset toteutuvat lapsimäärän muutosten suhteessa	Kustannusten kasvun kehitys suhteessa lapsimäärän muutoksiin

Valtuustokauden tavoite	Vuositavoite	Mittari
Tasapainoisen talouden turvaamisessa ensisijainen keino on kunnan elinvoiman ja tulopohjan vahvistaminen houkuttelemalla uusia yrityksiä ja asukkaita. Kunnan veto- ja pitovoimaa vahvistetaan tarjoamalla laadukkaat lähipalvelut perheille.	Varhaiskasvatuksen palvelumuotojen monipuolisuuden ylläpitäminen	Palvelumuotojen säilyminen osana palveluvalikkoa vähintään nykyisessä laajuudessa (yksityinen päiväkotihoido, ryhmäperhepäivähoito ja perhepäivähoito kunnallisen päiväkotihoidon rinnalla)
STRATEGINEN TAVOITE: VIIHTYISÄ JA YHTEISÖLLINEN PORNAINEN		
Valtuustokauden tavoite	Vuositavoite	Mittari
Asuin- ja elinympäristöjä kehitetään yhdessä kuntalaisten kanssa. Yhteisöllisyyttä vahvistetaan huolehtimalla kaikkien kuntalaisten osallistumismahdollisuuksista.	Yhdistystalo Pytingin toiminta kasvattaa yhteisöllisyyttä ja kuntalaisten osallistumista	Talossa tapahtuvan toimintojen määrittely sekä niiden määrä ja laajuus

Suoritteet:

	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus (koulujen yhteydessä)					
Lapsimäärä (31.12.)	48	37	45	42	43
Kunnallinen perhepäivähoito					
Lapsimäärä (31.12.)	9	20	8	8	8
Kunnallinen päiväkotihoido					
Lapsimäärä (31.12.)	144	130	140	135	135
Yksityinen perhepäivähoito					
Lapsimäärä (31.12.)	6	16	8	8	8
Yksityinen päiväkotihoido-/ryhmäperhepäivähoito					
Lapsimäärä (31.12.)	37	32	40	40	40
Kunnallinen ja yksityinen varhaiskasvatus yhteensä					
Lapsimäärä (31.12.)	244	235	241	236	237

ESI- JA PERUSOPETUS

Esi- ja perusopetukseen kuuluvat kunnan kolme esi- ja perusopetusta toteuttavaa yksikköä (Pornaisten Yhtenäiskoulu, Mika Waltarin koulu ja Parkkojan koulu) sekä muissa kunnissa pornaislaisille oppilaille toteutettava esi- ja perusopetus.

KÄYTTÖTALOUSOSA SISÄINEN/ULKOINEN	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATULOT	377 049	453 637	492 463	502 300	512 300
TOIMINTAMENOT	-8 435 740	-8 458 080	-8 499 570	-8 669 600	-8 842 900
TOIMINTAKATE	-8 058 691	-8 004 443	-8 007 107	-8 167 300	-8 330 600

TOIMINTAKULUT MUUTOS% SISÄINEN/ULKOINEN		MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTAMENOT		0 %	0 %	2 %	2 %

TOIMINTAKATE MUUTOS% SISÄINEN/ULKOINEN		MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTAKATE		1 %	0 %	-2 %	-2 %

Kuvaus tulosalueen keskeisistä muutoksista/tulevasta kehityksestä.

Toimintojen ja resursoinnin tarkastelu oppilasmäärän muuttuessa oppilaiden tuen tarpeet huomioiden

Kuntien yleinen taloudellinen tilanne edellyttää kustannustason kasvun voimakasta hidastamista tulevina vuosina. Taloudellisen tilanteen perusteella opetuksen tuntikehystä sekä ohjausresurssia sopeutetaan vastaamaan vähenevää oppilasmäärää. Vähenemistä tapahtuu sekä yleisopetuksen että erityisopetuksen koulujen käytössä olevassa vuosiviikkotuntien määrässä.

Toisaalta on huolehdittava, että oppimis- ja hyvinvointivajeeseen pystytään jatkossakin vastaamaan. Pornaisissa pienet opetusryhmät ja joustavan tuen järjestämisen mahdollistava resursointi mahdollistavat inklusion toteuttamisen oppilaita palvelevasti jatkossakin. Inklusiota tukemassa on kuntakokoon suhteutettuna hyvä määrä pienluokkia. Oppilaiden etu pidetään edelleen keskiössä kustannustason tarkemmasta tarkastelusta huolimatta.

Oppilasmäärän vähenemisen johdosta myös johtamisen rakenteita on tarkasteltava. Koulujen johtamisen tueksi lisätään koulusihteeripalveluita sekä vararehtoriresurssia virkarehtoriresurssia vähentämällä, mikäli syksyn 2023 kokemukset puoltavat arviointiin perustuen nykyistä järjestelyä.

Yhtenäiskoulun tulevaisuuden ratkaiseminen kuntotutkimukseen perustuen

Kunnan taloudellisen kannattavuuden edellytyksenä on kiinteistöjen kunnossapidosta ja pitkän tähtäimen suunnittelusta huolehtiminen. Eriyisen tärkeää on oppimisympäristön pitäminen terveellisenä ja turvallisena. Sivistystoimen investointisuunnittelun tulevien vuosien keskeisin strategista suunnittelua vaativa kohde on Yhtenäiskoulu, jonka ratkaisu luo pohjaa koko kunnan palvelujen kehittämisen suunnalle. Syksyllä 2023 toteutettavaan kuntotutkimukseen pohjautuen on päätettävä ratkaisut turvallisen ja terveellisen oppimisympäristön varmistamiseksi pitkällä tähtäimellä.

Oppilaiden hyvinvoinnin tukeminen jatkuu vahvana:

Kouluvalmentajan ja koulu yhteisöpedagogin työlle haetaan jatkoa osana opiskeluhoollon tukemista

Kaikissa Pornaisten kouluissa on otettu pilotoinnin jälkeen käyttöön hyvinvointityökalu yhteisöllisen opiskeluhoollon työtä tukemaan. Työkalu auttaa merkittävästi hyvinvointityön suunnittelussa ja seurannassa kuvaten hyvinvointityötä eri näkökulmista ympäri lukuvuoden toteutuvien toimenpiteiden avulla.

Opiskeluhuollon ja opettajien välimaastossa työskentelevien työntekijöiden toimenkuvien kehittämistä jatketaan oppilaiden hyvinvoinnin edistämiseksi. Kouluvalmentaja ja kouluyhteisöpedagogi toimivat lukuvuonna 2023-24 kaikilla kouluilla näkyvästi yleisen kouluviihtyvyyden parantamiseksi niin oppitunneilla kuin välitunneilla. Hankerahoitukselle haetaan jatkoa syksyn 2023 aikana. Hankekokeilujen jälkeen tavoitteena on tehdä toimivaksi osoittautuvista malleista pysyviä kunnan omalla rahoituksella.

Esi- ja perusopetuksen hankkeet vuonna 2024 edistävät hyvinvoinnin edistämistä

1. Valtion erityisavustus **yhteisöllisen opiskeluhuollon vahvistamiseen ja kehittämiseen**, saatu avustus 35.000€, käytetään kouluvalmentajan ja kouluyhteisöpedagogin palkkaukseen, avustuksen käyttöaika lukuvuoden 2023-24 loppuun, jatkoa avustukselle on haettu syksyllä 2023
2. **Koulujen kerhotoiminnan tukeminen ja kehittäminen**, saatu avustus 5600€ koulujen kerhotoiminnan ohjaamisen palkkioihin, avustuksen käyttöaika lukuvuoden 2023-24 loppuun,
3. Valtion erityisavustus **esi- ja perusopetukseen koronapandemian (COVID-19) vaikutusten tasoittamiseksi** vuosille 2022-24, saatu avustus vuonna 2022 83.000€ tukiopetus- ja jakotunteihin, avustuksen käyttöaika jatkuu lukuvuoden 2023-24 loppuun

Tavoitteet:

STRATEGINEN TAVOITE: HYVINVOIVAT KUNTALAISET JA LAADUKKAAT PALVELUT		
Valtuustokauden tavoite	Vuositavoite	Mittari
Pornaisissa panostetaan lasten ja nuorten hyvinvointiin kehittämällä varhaiskasvatus- ja opetuspalveluiden laatua.	Oppilaiden hyvinvointia lisäävien toimintatapojen laajentaminen osana terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen tavoitteita	Kouluvalmentaja- ja kouluyhteisöpedagogin työnkuvien luominen vastaamaan oppilaiden tarvetta
	Vuositavoite	Mittari
	Asiakastietojärjestelmän mahdollistamien palveluiden/lomakkeiden sähköistäminen	Kaikki hakemus-/pääösprosessit ovat sähköisesti toteutettavissa vuoden 2024 loppuun mennessä
	Vuositavoite	Mittari
	Toimintasuunnitelma tekoälyn ja ohjelmoinnin huomioon ottamisesta opetuksen kehittämisessä	Toimintasuunnitelman valmistuminen
STRATEGINEN TAVOITE: TASAPAINOINEN TALOUS		
Valtuustokauden tavoite	Vuositavoite	Mittari
Käyttötalouden menojen lisäyksiä ja investointeja tehdään harkiten.	Toiminnan kustannukset toteutuvat oppilasmäärän muutosten suhteessa	Talouden seuranta suhteessa oppilasmäärään

Valtuustokauden tavoite	Vuositavoite	Mittari
Tasapainoisen talouden turvaamisessa ensisijainen keino on kunnan elinvoiman ja tulopohjan vahvistaminen houkuttelemalla uusia yrityksiä ja asukkaita. Kunnan veto- ja pitovoimaa vahvistetaan tarjoamalla laadukkaat lähipalvelut perheille.	Yhtenäiskoulun kuntokartoitus valmistuu syksyllä 2023 ja aikataulu koulun uudistamiseksi päätetään vuoden 2024 aikana	Aikataulu koulurakennuksen uudistamisesta

Suoritteet:

	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Mika Waltarin koulu (Oppilasmäärän kehitys 20.9)					
0-6	124	116	112	106	97
Parkkojan koulu (Oppilasmäärän kehitys 20.9)					
0-6	119	113	116	117	115
Pornaisten Yhtenäiskoulu (Oppilasmäärän kehitys 20.9)					
0-6	228	234	201	189	182
7-9	245	228	228	212	216
Yht.	473	462	429	401	398
Pornaisten kunta (Oppilasmäärän kehitys 20.9)					
0-6	471	463	428	412	394
7-9	245	228	228	212	216
Yht.	716	691	656	624	610

KIRJASTO- JA KULTTUURIPALVELUT

Kirjasto- ja kulttuuripalveluihin kuuluvat kirjastopalvelut, kulttuuripalvelut, kansalaisopisto ja musiikkioppilaitokset. Kaksi jälkimmäistä palvelua hankitaan ostopalveluina. Kirjasto- ja kulttuuripalveluja ohjaa niiden toimintaan liittyvät lait ja asetukset sekä kunnan strategiset tavoitteet että hyvinvointiohjelma. Vuoden 2024 ydintavoitteet ovat: yhteistyö Tupatuki-hankkeen kanssa, kirjaston ja koulujen yhteistyön tiivistäminen, tavoitteena lukutaidon vahvistaminen, yleisten kirjastojen yhteisen e-kirjaston käyttöönotto ja sen käytöstä tiedottaminen ja opastaminen, sekä Sanapaltti-tietokannan laajentaminen Regina Linnanheimo -materiaalilla. Viimeksi mainitulla toiminnolla edistämme kulttuuriperinnön ylläpitämistä, käyttöä, saavutettavuutta ja paikallista identiteettiä tukevaa ja kehittävää toimintaa. Kulttuurin osalta keskitymme erityisesti kannustamaan kuntalaisia omaehtoiseen kulttuurin tekemiseen, tämä on kulttuurilain hengen mukaista toimintaa.

Musiikkiopisto keskittyy taiteen perusopetuksen ja harrastustoiminnan järjestämiseen. Musiikkiopisto haluaa olla mukana koulujen harrastemallin kehittämisessä. Kansalaisopiston omistaa Mäntsälän kunta ja sen toimialueena on Mäntsälän, Pornaisten ja Pukkilan kunnat. Kansalaisopisto tarjoaa kursseja kaikille ikään, sukupuoleen ja kotipaikkakuntaa katsomatta.

KÄYTTÖTALOUSOSA SISÄINEN/ULKOINEN	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATULOT	4 221	1 330	1 530	1 600	1 600
TOIMINTAMENOT	-432 804	-460 136	-472 214	-481 700	-491 300
TOIMINTAKATE	-428 583	-458 806	-470 684	-480 100	-489 700

TOIMINTAKULUT MUUTOS% SISÄINEN/ULKOINEN		MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTAMENOT		6 %	3 %	2 %	2 %

TOIMINTAKATE MUUTOS% SISÄINEN/ULKOINEN		MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTAKATE		-7 %	-3 %	-2 %	-2 %

Toimintamenojen kasvu johtuu palkkamenojen kasvusta, tilavuokrista (jälkimmäinen koskee erityisesti musiikkiopiston toimintaa) ja yleisestä kustannusten noususta.

Tavoitteet:

STRATEGINEN TAVOITE: HYVINVOIVAT KUNTALAISET JA LAADUKKAAT PALVELUT		
Valtuustokauden tavoite	Vuositavoite	Mittari
Laadukkaat kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelut ovat keskeinen osa kuntalaisten hyvinvoinnin edistämistä.	Digitaalisten palveluiden ja neuvonnan tarjoaminen. Jokaisella kuntalaisella pitää olla oikeus päästä tietoon käsiksi, on se sitten analogisessa tai digitaalisessa muodossa. Tarjoamme kuntalaisille laadukkaita ja maksuttomia kulttuuripalveluita myös saavutettavuusnäkökulma huomioiden	Vuositasolla annettu digitaalisten palveluiden ja neuvonnan määrä on vähintään 30 kpl. Mittarina on Aville tehtävä vuositilasto. Tekstityksiä kirjaston YouTube-kanavan esityksiin tehdään koko vuoden ajan muun työn ohessa. Vuositasolla tarjoamme vähintään 30 kappaletta kulttuuritapahtumia. Mittarina toimii Aville tehtävä vuositilasto. Valtakunnallisesta SenoriSurf-toiminasta tiedottamien yhteistyössä Tupatuki-hankkeen kanssa vähintään kaksi kertaa vuodessa.
Valtuustokauden tavoite	Vuositavoite	Mittari
Kuntalaisten hyvinvoinnin perustana on saavutettavat hyvinvointi- ja lähipalvelut, joita kunnan toimialat tuottavat yhdessä järjestö- ja seuratoimijoiden sekä muiden yhteistyökumppanien kanssa.	Musiikkiopisto kehittää musiikinopetusta alle kouluikäisille ja varmistaa jatkoharrastus-mahdollisuudet varsinaiseen soitonopetukseen (opintopolut). Yhteistyötä kunnan varhaiskasvatuksen ja koulujen kanssa vahvistetaan. Palvelut pyritään järjestämään lähipalveluina. Kysyntä ohjaa lähipalveluiden järjestämistä ja palveluiden laajuutta.	Opetuspalvelut/oppilasmäärät Varhaisiän musiikinopetus päiväkodeissa. Palvelut eskariryhmille ja iltaryhmille. Valmentava soitonopetus ja perusopetus, yhteissoitto ja -laulu, musiikin hahmotusaineet.
Valtuustokauden tavoite	Vuositavoite	Mittari
Pornaisten kunta panostaa henkilöstön hyvinvointiin ja on edelläkävijä työnantajana.	Kirjaston henkilökunnan yhteinen tyhy-päivä kerran vuodessa ja yhteinen henkilöstökokous joka toinen kuukausi. Avoin keskustelukulttuuri työpaikalla. Kannustava ote henkilöstön omaehtoiseen koulutukseen.	Henkilöstön yhteisten tapahtumien määrä vuositasolla on vähintään 10 kpl. Vuositasolla jokainen henkilökunnasta osallistuu oman alansa koulutuksiin vähintään kerran kuussa. Mittarina Aville tehtävä vuositilasto.

Valtuustokauden tavoite	Vuositavoite	Mittari
Kuntalaisten hyvinvoinnin perustana on saavutettavat hyvinvointi- ja lähipalvelut, joita kunnan toimialat tuottavat yhdessä järjestö- ja seuratoimijoiden sekä muiden yhteistyökumppanien kanssa.	Kansalaisopisto tarjoaa kaikenikäisille mahdollisuuden omaehtoiseen opiskeluun ja harrastamiseen. Lisäksi kansalaisopisto tarjoaa lapsille ja nuorille tavoitteellista taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän mukaan	Toteutuneiden kurssien määrän seuranta Pornaisissa.
Valtuustokauden tavoite	Vuositavoite	Mittari
Laadukkaat kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelut ovat keskeinen osa kuntalaisten hyvinvoinnin edistämistä.	Musiikkiopisto haluaa olla kehittämässä kuntalaisille laadukkaita hyvinvointia edistäviä palveluja, esimerkiksi tarjoamalla tapahtumia, esityksiä ja konsertteja, joko järjestämällä niitä yksin tai yhdessä kunnan kanssa, riippuen käytössä olevista resursseista.	Musiikkiopiston esitysten sisällöistä ja teemoista päätetään yhdessä mm. kirjasto- ja kulttuuripalveluiden kanssa sekä päivähoiton että koulujen kanssa.
	Vuositavoite	Mittari
	Kirjastotoimi tekee yhteistyötä eri sidosryhmien (erityisesti Tupatuki-hanke ja koulut) tavoitteena kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen. Kulttuuritoimi tarjoaa uutena palvelumuotona kulttuuristipendin, joka kannustaa kulttuuriin tuottamiseen	Kerätään yhteistyötoiminnasta vuoden aikana käyttäjäkokemuksia. Saadut vastaukset toimivat mittarina ja ohjaavat toimintaa Vuositasolla myönnetään vähintään yksi kulttuuristipendi kulttuuriin tuottamiseen/tekemiseen.
STRATEGINEN TAVOITE: KOHTI HIILINEUTRAALIA PORNASTA		
Valtuustokauden tavoite	Vuositavoite	Mittari
Kannustetaan yrityksiä ja muita kunnan sidosryhmiä huomioimaan ympäristö- ja ilmastokysymykset toiminnassaan.	Kirjasto tuottaa kuntalaisille hiilikädenjälkeä, joka taas auttaa kuntalaista alentamaan omaa hiilijalanjälkeä. Tätä toteutetaan Helle-kimpan kanssa yhteistyössä järjestettävällä aineistokuljetuksella. Asiakkaan haluama aineisto tulee hänen lähikirjastoonsa, eikä hänen tarvitse lähteä hakea tarvitsemaansa kirjallisuutta esimerkiksi toisesta kunnasta.	Seutulainakuljetukset Pornaisten ja muiden Helle-kirjastojen välillä vuositasolla kaksi kertaa viikossa, pois lukien erikoisviikot.

	Vuositavoite	Mittari
	Kirjaston käyttö on luontoa, rahaa ja resursseja säästävää toimintaa.	Asiakkaalla on mahdollisuus omasta lainauskuitistaan nähdä, kuinka paljon hän säästi, kun hän lainasi aineiston eikä ostanut sitä omaksi.
	Vuositavoite	Mittari
	Kansalaisopisto tarjoaa opetusta Pornaisten kirkonkylällä ja kylillä lähiopetuksena.	Toteutuneiden kurssien määrä eri toimipisteissä.

STRATEGINEN TAVOITE: TASAPAINOINEN TALOUS

Valtuustokauden tavoite	Vuositavoite	Mittari
Käyttötalouden menojen lisäyksiä ja investointeja tehdään harkiten.	Musiikkiopiston oppilaskohtaisen nettomenon pitäminen kohtuullisena. Palvelurakenteen uusiminen lisäämättä kustannuksia. Varhaiskasvatuksessa annettavan musiikinopetuksen (perheille maksuton muskari) uusi maksuperuste sopimuskunnalle.	Perusopetuksen oppilaskohtaisen nettomenon kohtuullisena pitäminen. Uuden kuntakohtaisen ja ryhmäperusteisen maksun luominen varhaiskasvatuksessa annettavasta musiikinopetuksesta.

STRATEGINEN TAVOITE: VIIHTYISÄ JA YHTEISÖLLINEN PORNAINEN

Valtuustokauden tavoite	Vuositavoite	Mittari
Pornaisten valttikortteja ovat maaseutumainen ympäristö, kulttuurimaisemat, lähiluonto vesistöineen sekä harrastusmahdollisuudet kunnan eri alueilla.	Kannustamme kunnan jäseniä sekä yhteiseen että yksilölliseen kulttuuriharrastamiseen tarjoamalla kulttuuritapahtumia verkon välityksellä, jolloin osallistuminen ei ole paikkasidonnaista.	Verkon välityksellä tarjottavia tapahtumia vuositasolla vähintään kolme kappaletta. Verkkoön jäävien tapahtumien tekstittäminen.
	Laajennamme elokuvakurssin kotiseutukasvatuksellista sisältöä, täten tietoisuus oman kunnan tarjoamista mahdollisuuksista kasvaa.	
	Vuositavoite	Mittari
	Tarjoamme kurssien ja Sanapaltin välityksellä kuntalaisille mahdollisuuden tutustua kunnan kulttuurimaisemaan ja paikallisiin henkilöihin kulttuurin avulla.	Sanapaltin kokoelman laajentaminen ja siitä tiedottaminen kuntalaisille kaksi kertaa vuodessa järjestettävänä kulttuuri-iltana. Mittarina Aville tehtävä vuositilasto.

Suoritteet:

	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Näyttelyitä Pellavasalilssa	10	12	10	10	10
Kirjaston aukiolotunnit/kk/ka	186	190	190	190	190
Kirjaston kokonaislainaus	47 790	47 800	47 810	47 820	47 830
Kansalaisopisto					
Tunteja Pornaisissa	826	740	800	800	800
Opiskelijoita Pornaisissa	328	290	300	300	300
Kursseja Pornaisissa	45	44	45	45	45
Musiikkiopisto					
Varsinaiset oppilaat	36	35	35	35	35
Muut oppilaat	65	75	120	120	120
Viikkotunnit	33	35	52	52	52
Vuositunnit	1 135	1 225	1 820	1 820	1 820
Opetusviikkoja	35	35	35	35	35

VAPAA-AIKAPALVELUT

Vapaa-aikapalveluihin kuuluvat avoin nuorisotyö, etsivä nuorisotyö, työpajatoiminta, liikuntapalvelut sekä liikuntapaikkojen hoito yhteistyössä teknisen toimen kanssa. Nuorisovaltuusto vastaa nuorten kuulemisesta kunnallisessa päätöksenteossa. Vapaa-aikapalvelujen toimintaa ohjaavat muun muassa nuorisolaki ja liikuntalaki.

KÄYTTÖTALOUSOSA SISÄINEN/ULKOINEN	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATULOT	87 659	121 175	83 675	85 400	87 000
TOIMINTAMENOT	-472 912	-565 227	-494 493	-504 500	-514 500
TOIMINTAKATE	-385 253	-444 052	-410 818	-419 100	-427 500

TOIMINTAKULUT MUUTOS% SISÄINEN/ULKOINEN		MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTAMENOT		20 %	-13 %	2 %	2 %

TOIMINTAKATE MUUTOS% SISÄINEN/ULKOINEN		MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTAKATE		-15 %	7 %	-2 %	-2 %

Kuvaus tulosalueen keskeisistä muutoksista/tulevasta kehityksestä.

Vuodelle 2024 Opetus- ja kulttuuriministeriöltä haetaan jatkoavustuksia liikunnallisen elämäntavan kehittämiseen 10.000 euroa. Omarahoitusosuuteen 50 % varataan 10.000 euroa. Harrastamisen Pornaisten malliin haetaan 25.000 euroa. Omarahoitusosuus 25 % varataan 6.250 euroa.

Pornaisten työpajatoiminnan liittyvät ratkaisut tehdään osana TE-toiminnan toteutusta kokonaisuutena syksyn 2023 aikana.

Isojärven leirimajan huolto- ja ylläpitosuunnitelman mukaisten korjaustöiden valmistuminen mahdollistaa leirimajalla järjestettävän toiminnan lisääntymistä ja vuokraustoiminnan tuottojen kehittymisen.

Talousarviossa varaudutaan yleiseen hintatason nousuun.

Tavoitteet:

STRATEGINEN TAVOITE: HYVINVOIVAT KUNTALAISET JA LAADUKKAAT PALVELUT		
Valtuustokauden tavoite	Vuositavoite	Mittari
Kuntalaisten hyvinvoinnin perustana on saavutettavat hyvinvointi- ja lähipalvelut, joita kunnan toimialat tuottavat yhdessä järjestö- ja seuratoimijoiden sekä muiden yhteistyökumppanien kanssa.	Jatkamme ennaltaehkäisevässä toiminnassa palveluiden kohdentamista erityisesti vähän liikkuviin ja liikuntapalveluiden ulkopuolella oleviin.	Voimaa vanhuuteen mentorointiohjelma ja sen mukaiset toimenpiteet: Ulkoiluystävällisyyden kautta aktivoituneet ikääntyneet Vähän liikkuville kohdennetun ohjattujen liikuntapalveluiden määrä.

Valtuustokauden tavoite	Vuositavoite	Mittari
Laadukkaat kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelut ovat keskeinen osa kuntalaisten hyvinvoinnin edistämistä.	Parannamme kuntalaisten tietoisuutta eri toimijoiden tarjoamasta liikunta- ja nuorisopalveluista.	Lisätään palveluiden koontia eri käyttäjäryhmien näkökulmasta kokonaisuuksiksi.
	Vuositavoite	Mittari
	Liikuntaneuvonnan prosessien vahvistaminen ja saumattoman palveluketjun laajempi hyödyntäminen. Yhteistyökumppani verkoston aktivointi.	Liikuntaneuvonnan palveluketjun kautta tavoitettujen ja aktivoituneiden kuntalaisten määrä.
	Vuositavoite	Mittari
	Nuorten koulutus ja työllisyysmahdollisuuksien parantaminen.	Etsivän nuorisotyön kautta tavoitettujen nuorten ohjautuminen jatkopalveluihin.
	Vuositavoite	Mittari
	Nuorisotyön menetelmien hyödyntäminen laajemmin kunnassa.	Hyväksi todettujen menetelmien koonti eri toimijoiden käyttöön.
	Vuositavoite	Mittari
	Jalkautuvan nuorisotyön edelleen aktivoinnin kautta tavoittelemme, että myös palveluiden ulkopuolelle jäävät löytäisivät palveluiden pariin.	Jalkautuvan nuorisotyön tilastot.
STRATEGINEN TAVOITE: VIIHTYISÄ JA YHTEISÖLLINEN PORNAINEN		
Valtuustokauden tavoite	Vuositavoite	Mittari
Viihtyisä ympäristö, liikunta- ja harrastuspaikat sekä kevyen liikenteen väylät edistävät kuntalaisten hyvinvointia ja aktiivisuutta.	Ylläpidämme ja parannamme liikkumisen olosuhteita panostamalla liikunta –ja ulkoiluapaikkojen riittävään hoitoon ja ylläpitoon.	Liikuntapaikkasuunnitelman yhteydessä laaditun toimenpidesuunnitelman toteuttaminen.
	Vuositavoite	Mittari
	Hyvinvointiohjelman mukaisesti panostamme ennaltaehkäiseviin palveluihin, joiden avulla kannustamme ihmisiä erityisesti omaehtoiseen aktiivisuuteen arjessa.	Luonto- ja lähiliikuntapaikkojen kävijäseuranta (heatmap). Kuntalaisilta kerätty palaute eri palveluiden käyttäjiltä.

TULOSLASKELMAOSA

MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN YHTEENVETOTAUUKKO

HALLINTO-JA TALOUSTOIMIALA	TAE 2024	KEHYS 2024	POIKKEAMA TAE/KEHYS
HALLINTO- JA TALOUSTOIMIALA			
TOIMINTATULOT	68 700	61 370	7 330
TOIMINTAMENOT	-1 351 096	-1 637 362	286 265
TOIMINTAKATE	-1 282 396	-1 575 992	293 595
KESKUSVAALILAUTAKUNTA			
TOIMINTATULOT	23 000		23 000
TOIMINTAMENOT	-25 421		-25 421
TOIMINTAKATE	-2 421		-2 421
TARKASTUSLAUTAKUNTA			
TOIMINTATULOT			
TOIMINTAMENOT	-13 104		-13 104
TOIMINTAKATE	-13 104		-13 104
YLEISHALLINTO			
TOIMINTATULOT	5 700		5 700
TOIMINTAMENOT	-1 041 430		-1 041 430
TOIMINTAKATE	-1 035 730		-1 035 730
HENKILÖSTÖHALLINTO			
TOIMINTATULOT	40 000		40 000
TOIMINTAMENOT	-232 140		-232 140
TOIMINTAKATE	-192 140		-192 140
MAASEUTUHALLINTO			
TOIMINTATULOT			
TOIMINTAMENOT	-39 000		-39 000
TOIMINTAKATE	-39 000		-39 000

KUNTAKEHITYSTOIMIALA	TAE 2024	KEHYS 2024	POIKKEAMA TAE/KEHYS
KUNTAKEHITYSTOIMIALA			
TOIMINTATULOT	612 000	572 600	39 400
TOIMINTAMENOT	-1 161 622	-781 859	-379 763
TOIMINTAKATE	-549 622	-209 259	-340 363
KUNTAKEHITYS HALLINTO			
TOIMINTATULOT	522 000		522 000
TOIMINTAMENOT	-155 283		-155 283
TOIMINTAKATE	366 717		366 717
ELINKEINOASIAT			
TOIMINTATULOT	50 000		50 000
TOIMINTAMENOT	-774 680		-774 680
TOIMINTAKATE	-724 680		-724 680
KAAVOITUS JA MAANKÄYTTÖ			
TOIMINTATULOT			
TOIMINTAMENOT	-100 959		-100 959
TOIMINTAKATE	-100 959		-100 959
RAKENNUSVALVONTA JA YMPÄRISTÖNSUOJELU			
TOIMINTATULOT			
TOIMINTAMENOT	-115 750		-115 750
TOIMINTAKATE	-115 750		-115 750
MAA- JA METSÄTILAT			
TOIMINTATULOT	40 000		40 000
TOIMINTAMENOT	-14 950		-14 950
TOIMINTAKATE	25 050		25 050

SIVISTYSTOIMIALA	TAE 2024	KEHYS 2024	POIKKEAMA TAE/KEHYS
SIVISTYSTOIMIALA			
TOIMINTATULOT	865 968	816 892	49 076
TOIMINTAMENOT	-13 499 400	-13 333 195	-166 205
TOIMINTAKATE	-12 633 432	-12 516 303	-117 129
SIVISTYSTOIMEN HALLINTO			
TOIMINTATULOT			
TOIMINTAMENOT	-164 006		-164 006
TOIMINTAKATE	-164 006		-164 006
VARHAISKASVATUS			
TOIMINTATULOT	288 300		288 300
TOIMINTAMENOT	-3 869 117		-3 869 117
TOIMINTAKATE	-3 580 817		-3 580 817
ESI- JA PERUSOPETUS			
TOIMINTATULOT	492 463		492 463
TOIMINTAMENOT	-8 499 570		-8 499 570
TOIMINTAKATE	-8 007 107		-8 007 107
KIRJASTO- JA KULTTUURIPALVELUT			
TOIMINTATULOT	1 530		1 530
TOIMINTAMENOT	-472 214		-472 214
TOIMINTAKATE	-470 684		-470 684
VAPAA-AIKAPALVELUT			
TOIMINTATULOT	83 675		83 675
TOIMINTAMENOT	-494 493		-494 493
TOIMINTAKATE	-410 818		-410 818

TEKNINEN TOIMIALA	TAE 2024	KEHYS 2024	POIKKEAMA TAE/KEHYS
TEKNINEN TOIMIALA			
TOIMINTATULOT	5 196 361	5 157 576	38 785
TOIMINTAMENOT	-3 762 592	-3 849 896	87 304
TOIMINTAKATE	1 433 769	1 307 680	126 089
TEKNINEN HALLINTO			
TOIMINTATULOT	2 200		2 200
TOIMINTAMENOT	-237 985		-237 985
TOIMINTAKATE	-235 785		-235 785
KIINTEISTÖTOIMI			
TOIMINTATULOT	4 036 178		4 036 178
TOIMINTAMENOT	-2 400 112		-2 400 112
TOIMINTAKATE	1 636 066		1 636 066
LIIKENNEVÄYLÄT, YLEISET ALUEET			
TOIMINTATULOT	49 283		49 283
TOIMINTAMENOT	-376 640		-376 640
TOIMINTAKATE	-327 357		-327 357
VESIHUOLTOLAITOS			
TOIMINTATULOT	1 108 700		1 108 700
TOIMINTAMENOT	-747 855		-747 855
TOIMINTAKATE	360 845		360 845

Sitovuustaso:

Toimintakate on toimialoja sitova ja toimintakatteen muutoksista päättää valtuusto

TULOSLASKELMA

PORNAISTEN KUNTA

Talousarvioesitys 2024 ja taloussuunnitelma 2025-2026

ULKOISET / SISÄISET

VEROPROSENTTI:7,90

TULOSLASKELMA ULKOISET/SISÄISET	TP 2022	MTA 2023	KEHYS 2024	TAE 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATULOT	6 120 371	6 710 953	6 608 438	6 743 029	6 878 000	7 015 900
MYyntITUOTOT	2 371 198	2 329 787	2 365 293	2 401 863	2 449 900	2 498 800
MAKSUTUOTOT	323 346	252 600	252 600	252 800	257 800	262 900
TUET JA AVUSTUKSET	313 427	407 950	333 950	368 750	376 100	383 500
MUUT TOIMINTATUOTOT	3 112 400	3 720 616	3 656 595	3 719 616	3 794 200	3 870 700
VUOKRATUOTOT	2 990 401	3 162 583		3 161 583		
MUUT TOIMINTATUOTOT	121 999	558 033		558 033		
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN						
TOIMINTAMENOT	-34 578 022	-19 760 240	-19 602 312	-19 774 710	-20 208 400	-20 611 400
HENKILÖSTÖKULUT	-9 403 050	-9 592 847	-9 518 142	-9 726 683	-9 959 400	-10 157 700
PALVELUJEN OSTOT	-19 830 688	-4 707 347	-4 705 893	-5 164 895	-5 268 300	-5 373 600
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 737 565	-1 644 528	-1 660 196	-1 605 394	-1 637 400	-1 670 200
AVUSTUKSET	-1 267 056	-1 265 600	-1 265 600	-756 000	-771 100	-786 400
MUUT TOIMINTAKULUT	-2 339 662	-2 549 918	-2 452 481	-2 521 738	-2 572 200	-2 623 500
VUOKRAT	-2 299 965	-2 515 453		-2 505 773		
MUUT TOIMINTAKULUT	-39 698	-34 465		-15 965		
TOIMINTAKATE	-28 457 651	-13 049 287	-12 993 873	-13 031 681	-13 330 400	-13 595 500
VEROTULOT	22 875 249	11 841 000	11 300 000	11 384 000	11 950 000	12 290 000
VALTIONOSUUDET	6 520 210	4 551 787	3 800 000	3 742 732	3 731 000	3 719 000
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT	-1 798	-91 614	-81 614	-85 750	-95 250	-110 250
KORKOTUOTOT	1 665	1 850		1 850	1 850	1 850
MUUT RAHOITUSTUOTOT	73 891	2 300		2 300	2 300	2 300
KORKOKULUT	-59 273	-93 064		-87 200	-96 700	-111 700
MUUT RAHOITUSKULUT	-18 080	-2 700		-2 700	-2 700	-2 700
VUOSIKATE	936 010	3 251 886	2 024 513	2 009 301	2 255 350	2 303 250
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1 664 976	-1 884 940	-1 950 000	-1 916 943	-2 127 901	-2 214 434
SATUNNAISET ERÄT	-277 206					
TILIKAUDEN TULOS	-1 006 172	1 366 946	74 513	92 358	127 449	88 816
POISTOERON LISÄYS/VÄHENNYS						
VARAUSTEN LISÄYS/VÄHENNYS						
RAHASTOJEN LISÄYS/VÄHENNYS						
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1 006 172	1 366 946	74 513	92 358	127 449	88 816

Sitovuustaso:

Tuloslaskelmaosasta valtuustoon nähden sitovia eriä ovat verotulot, valtionosuudet sekä rahoitustuotot ja -kulut (yhteensä).

PORNAISTEN KUNTA**Talousarvioesitys 2024 ja taloussuunnitelma 2025-2026****VAIN ULKOISET ERÄT**

VEROPROSENTTI:7,90

TULOSLASKELMA VAIN ULKOISET ERÄT	TP 2022	MTA 2023	KEHYS 2024	TAE 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATULOT	3 060 588	3 451 192	3 405 882	3 484 268	3 553 900	3 624 600
MYYNITITUOTOT	1 382 546	1 372 987	1 389 357	1 445 063	1 474 000	1 503 400
MAKSUTUOTOT	323 346	252 600	252 600	252 800	257 800	262 900
TUET JA AVUSTUKSET	313 427	407 950	333 950	368 750	376 100	383 500
MUUT TOIMINTATUOTOT	1 041 269	1 417 655	1 429 975	1 417 655	1 446 000	1 474 800
VUOKRATUOTOT	935 983	914 455		914 455		
MUUT TOIMINTATUOTOT	105 286	503 200		503 200		
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN						
TOIMINTAMENOT	-31 518 239	-16 500 478	-16 399 756	-16 515 949	-16 884 300	-17 221 000
HENKILÖSTÖKULUT	-9 403 050	-9 592 847	-9 518 142	-9 726 683	-9 959 400	-10 157 700
PALVELUJEN OSTOT	-18 908 414	-3 745 714	-3 725 027	-4 201 562	-4 285 600	-4 371 400
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 654 474	-1 594 528	-1 609 196	-1 555 394	-1 586 400	-1 618 200
AVUSTUKSET	-1 267 056	-1 265 600	-1 265 600	-756 000	-771 100	-786 400
MUUT TOIMINTAKULUT	-285 244	-301 790	-281 790	-276 310	-281 800	-287 300
VUOKRAT	-245 546	-267 325		-260 345		
MUUT TOIMINTAKULUT	-39 698	-34 465		-15 965		
TOIMINTAKATE	-28 457 651	-13 049 286	-12 993 874	-13 031 681	-13 330 400	-13 596 400
VEROTULOT	22 875 249	11 841 000	11 300 000	11 384 000	11 950 000	12 290 000
VALTIONOSUUDET	6 520 210	4 551 787	3 800 000	3 742 732	3 731 000	3 719 000
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT	-1 798	-91 614	-81 614	-85 750	-95 250	-110 250
KORKOTUOTOT	1 665	1 850		1 850	1 850	1 850
MUUT RAHOITUSTUOTOT	73 891	2 300		2 300	2 300	2 300
KORKOKULUT	-59 273	-93 064		-87 200	-96 700	-111 700
MUUT RAHOITUSKULUT	-18 080	-2 700		-2 700	-2 700	-2 700
VUOSIKATE	936 010	3 251 887	2 024 512	2 009 301	2 255 350	2 302 350
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1 664 976	-1 884 940	-1 950 000	-1 916 943	-2 127 901	-2 214 434
SATUNNAISET ERÄT	-277 206					
TILIKAUDEN TULOS	-1 006 172	1 366 946	74 512	92 358	127 449	87 916
POISTOERON LISÄYS/VÄHENNYS						
VARAUSTEN LISÄYS/VÄHENNYS						
RAHASTOJEN LISÄYS/VÄHENNYS						
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1 006 172	1 366 946	74 512	92 358	127 449	87 916

VERTAILU KEHYKSEEN

TULOSLASKELMA ULKOISET/SISÄISET	TP 2020	TP 2021	TP 2022	MTA 2023	KEHYS 2024	TAE 2024
PORNAISTEN KUNTA						
TOIMINTATULOT	5 941 008	6 550 275	6 120 371	6 710 953	6 608 438	6 743 029
TOIMINTAMENOT	-31 678 956	-31 510 814	-34 578 022	-19 760 240	-19 602 312	-19 774 710
TOIMINTAKATE	-25 737 948	-24 960 539	-28 457 651	-13 049 287	-12 993 873	-13 031 681
HALLINTO- JA TALOUSTOIMIALA						
TOIMINTATULOT	242 723	590 860	232 029	58 700	61 370	68 700
TOIMINTAMENOT	-16 031 359	-15 220 889	-17 103 945	-1 605 810	-1 637 362	-1 351 096
TOIMINTAKATE	-15 788 636	-14 630 029	-16 871 916	-1 547 110	-1 575 992	-1 282 396
KUNTAKEHITYSTOIMIALA						
TOIMINTATULOT	5 033 105	5 076 877	5 090 647	590 450	572 600	612 000
TOIMINTAMENOT	-3 701 504	-3 889 700	-4 366 388	-819 811	-781 859	-1 161 622
TOIMINTAKATE	1 331 600	1 187 177	724 260	-229 361	-209 259	-549 622
TEKNINEN TOIMIALA						
TOIMINTATULOT				5 197 361	5 157 576	5 196 361
TOIMINTAMENOT				-3 808 066	-3 849 896	-3 762 592
TOIMINTAKATE				1 389 295	1 307 680	1 433 769
SIVISTYSTOIMIALA						
TOIMINTATULOT	665 181	882 538	797 695	864 442	816 892	865 968
TOIMINTAMENOT	-11 946 093	-12 400 203	-13 107 689	-13 526 553	-13 333 195	-13 499 400
TOIMINTAKATE	-11 280 912	-11 517 664	-12 309 994	-12 662 111	-12 516 303	-12 633 432

INVESTOINTIOSA

Pornaisten kunta investoinnit yhteensä

	TA2024	TS2025	TS2026
Investoinnit Pornaisten kunta ja Vesihuoltolaitos			
Menot	-3 179 000 €	-3 610 000 €	-940 000 €
Tulot	20 000 €	0 €	0 €
Netto	-3 159 000 €	-3 610 000 €	-940 000 €
Investoinnit kunta			
Menot	-2 744 000 €	-3 390 000 €	-720 000 €
Tulot	20 000 €	0 €	0 €
Netto	-2 724 000 €	-3 390 000 €	-720 000 €
Investoinnit vesilaitos			
Menot	-435 000 €	-220 000 €	-220 000 €
Tulot	0 €	0 €	0 €
Netto	-435 000 €	-220 000 €	-220 000 €

Pornaisten kunta investoinnit ryhmittäin

	TA2024	TS2025	TS2026
Talonrakennus			
Menot	-1 280 000 €	-3 190 000 €	-520 000 €
Netto	-1 280 000 €	-3 190 000 €	-520 000 €
Maa- ja vesirakennushankkeet			
Menot	-1 268 000 €	-420 000 €	-420 000 €
Netto	-1 268 000 €	-420 000 €	-420 000 €
Kiinteistöjen osto/myynti			
Menot	-355 000 €	0 €	0 €
Tulot	20 000 €	0 €	0 €
Netto	-335 000 €	0 €	0 €
Irtain omaisuus			
Menot	-116 000 €	0 €	0 €
Netto	-116 000 €	0 €	0 €
Aineeton omaisuus			
Menot	-160 000 €	0 €	0 €
Netto	-160 000 €	0 €	0 €

Talonrakennus ryhmittäin

	TA2024	TS2025	TS2026
Uudisrakentaminen			
Menot	-1 030 000 €	-3 170 000 €	-500 000 €
Netto	-1 030 000 €	-3 170 000 €	-500 000 €
Koulutilojen rakentaminen			
Menot	-20 000 €	-20 000 €	-20 000 €
Netto	-20 000 €	-20 000 €	-20 000 €
Kiinteistöjen perusparannus			
Menot	-230 000 €	0 €	0 €
Netto	-230 000 €	0 €	0 €

Talonrakennus investoinneittain

	TA2024	TS2025	TS2026
Kiinteistöjen perusparannus			
Yht.koulu peruskorjaus			
Menot	-100 000 €		
Netto	-100 000 €		
MW käyttövesiputkisto			
Menot	-100 000 €		
Netto	-100 000 €		
Isojärven saunan korjaus			
Menot	-30 000 €		
Netto	-30 000 €		
Koulutilojen rakentaminen			
Opp.ympäristö tilamuutokset			
Menot	-20 000 €	-20 000 €	-20 000 €
Netto	-20 000 €	-20 000 €	-20 000 €
Uudisrakentaminen			
Monitoimihalli			
Menot	-1 000 000 €	-3 000 000 €	-500 000 €
Netto	-1 000 000 €	-3 000 000 €	-500 000 €
Pesuhalli, letkutorni palolaitos			
Menot	-30 000 €	-170 000 €	
Netto	-30 000 €	-170 000 €	

Maa- ja vesirakennushankkeet ryhmittäin

	TA2024	TS2025	TS2026
Liikuntapaikkarakentaminen			
Menot	-173 000 €	0 €	0 €
Netto	-173 000 €	0 €	0 €
Vesi- ja viemärilaitos			
Menot	-435 000 €	-220 000 €	-220 000 €
Netto	-435 000 €	-220 000 €	-220 000 €
Kadut ja kevyenliikenteenväylät			
Menot	-660 000 €	-200 000 €	-200 000 €
Netto	-660 000 €	-200 000 €	-200 000 €

Maa- ja vesirakennushankkeet investoinneittain

	TA2024	TS2025	TS2026
Kadut ja kevyenliikenteenväylät			
Kevyenliikenteenväylät suunnittelu			
Menot	-50 000 €		
Netto	-50 000 €		
Pornaisten Portti			
Menot	-200 000 €		
Netto	-200 000 €		
Visertäjänkuja Linnunlaulu			
Menot	-100 000 €		
Netto	-100 000 €		
Sähköautojen latauspisteet			
Menot	-40 000 €		
Netto	-40 000 €		
Liik.turvall. Järvenpääntie			
Menot	-200 000 €		
Netto	-200 000 €		
Katualueiden peruspar.,suunn.,toteutus			
Menot	-70 000 €	-200 000 €	-200 000 €
Netto	-70 000 €	-200 000 €	-200 000 €
Liikuntapaikkarakentaminen			
Halkian urheilukentän laajennus			
Menot	-140 000 €		
Netto	-140 000 €		
Skeittiparkin uusiminen			
Menot	-25 000 €		
Netto	-25 000 €		
Uimarantojen rakennelmat (pukukopit ym)			
Menot	-8 000 €		
Netto	-8 000 €		
Vesi- ja viemärilaitos			
Asemakaava laaj. Visertäjänkuja			
Menot	-100 000 €		
Netto	-100 000 €		
Paineenkorotusasema Jokela			
Menot	-70 000 €		
Netto	-70 000 €		
Nummenmaa vedenottamo saneeraus			
Menot	-50 000 €		
Netto	-50 000 €		
Hyötinmäki vedenottamo perusparannus			
Menot	-50 000 €		
Netto	-50 000 €		
Etäluettavat mittarit			
Menot	-20 000 €	-20 000 €	-20 000 €
Netto	-20 000 €	-20 000 €	-20 000 €

Pornaisten Portti, laajennus vesi ja viemäri			
Menot	-75 000 €		
Netto	-75 000 €		
Verkoston saneeraus			
Menot	-70 000 €	-200 000 €	-200 000 €
Netto	-70 000 €	-200 000 €	-200 000 €

Kiinteistöjen osto/myynti

	TA2024	TS2025	TS2026
Kiinteistöjen osto/myynti			
Menot	-355 000 €	0 €	0 €
Tulot	20 000 €	0 €	0 €
Netto	-335 000 €	0 €	0 €

Kiinteistöjen osto investoinneittain

	TA2024	TS2025	TS2026
Kiinteistöjen osto/myynti			
Maan osto			
Menot	-200 000 €		
Netto	-200 000 €		
Tontin jalostaminen			
Menot	-35 000 €		
Netto	-35 000 €		
Tontti/kiinteistö myynti			
Tulot	20 000 €		
Netto	20 000 €		
Aurinkolinnan purku			
Menot	-120 000 €		
Netto	-120 000 €		

Irtain omaisuus ryhmittäin

	TA2024	TS2025	TS2026
Tekninen toimi			
Menot	-53 000 €	0 €	0 €
Netto	-53 000 €	0 €	0 €
Kunnanhallitus			
Menot	-8 000 €	0 €	0 €
Netto	-8 000 €	0 €	0 €
Sivistystoimi			
Menot	-55 000 €	0 €	0 €
Netto	-55 000 €	0 €	0 €

Irtain omaisuus investoinneittain

	TA2024	TS2025	TS2026
Kunnanhallitus			
Katualueiden penkit			
Menot	-8 000 €		
Netto	-8 000 €		
Sivistystoimi			
Oppimisympäristöt kalustaminen			
Menot	-28 000 €		
Netto	-28 000 €		
Kuntosalilaitteiden uusiminen			
Menot	-8 000 €		
Netto	-8 000 €		
Kirjaston mediatuokan muutos			
Menot	-12 000 €		
Netto	-12 000 €		
Viitoilmastuslaite			
Menot	-7 000 €		
Netto	-7 000 €		
Tekninen toimi			
Lana			
Menot	-8 000 €		
Netto	-8 000 €		
Mönkijä teloilla			
Menot	-20 000 €		
Netto	-20 000 €		
Varavoimakone johtokeskus			
Menot	-25 000 €		
Netto	-25 000 €		

Aineeton omaisuus ryhmittäin

	TA2024	TS2025	TS2026
Tievalaistuksen maksuosuudet			
Menot	-50 000 €	0 €	0 €
Netto	-50 000 €	0 €	0 €
Vesiosuuskuntien avustus			
Menot	-40 000 €	0 €	0 €
Netto	-40 000 €	0 €	0 €
Kunnanhallitus			
Menot	-70 000 €	0 €	0 €
Netto	-70 000 €	0 €	0 €

Aineeton omaisuus investoinneittain

	TA2024	TS2025	TS2026
Kunnanhallitus			
Sähköiset ohjelmistoratkaisut			
Menot	-10 000 €		
Netto	-10 000 €		
Paikkatietojärjestelmä			
Menot	-20 000 €		
Netto	-20 000 €		
Osallistuva budjetointi			
Menot	-20 000 €		
Netto	-20 000 €		
Sähköiset arkistoratkaisut			
Menot	-20 000 €		
Netto	-20 000 €		
Tievalaistuksen maksuosuudet			
Tievalaistuksen maksuosuudet			
Menot	-50 000 €		
Netto	-50 000 €		
Vesiosuuskuntien avustus			
Vesiosuuskuntien avustus			
Menot	-40 000 €		
Netto	-40 000 €		

RAHOITUSOSA

RAHOITUSOSA

	TP 2022 1 000 €	MTA 2023 1 000 €	TAE 2024 1 000 €	TS 2025 1 000 €	TS 2026 1 000 €
TOIMINNAN RAHAVIRTA					
Vuosikate	936	3 252	2 009	2 255	2 303
Satunnaiset erät	-277	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjaukset, netto	91	-500	-500	-510	-520
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
Investointimenot	-1 984	-2 426	-3 179	-3 610	-940
Rahoitusosuudet investointimenoihin	60	0	0	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykk. luovutustulot	120	520	520	500	500
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-1 054	846	-1 150	-1 365	1 343
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
Antolainauksen muutokset	35	35	0	0	0
Antolainauksen lisäykset	0	0	0	0	0
Antolainauksen vähennykset	35	35	0	0	0
Lainakannan muutokset	-1 025	909	1 245	1 900	-200
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	3 000	3 000	3 000	1 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 625	-2 091	-1 755	-1 100	-1 200
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 600	0	0	0	0
Oman pääoman muutokset					
Muut maksuvalmiuden muutokset	702				
Toimeksiantojen varojen ja po muutokset	0				
Saamisten muutos	165				
Korottomien velkojen muutos	537				
Vaikutus maksuvalmiuteen	-1 377	1 790	95	535	1 143
Rahavarat 31.12.	1 192	2 982	3 077	3 612	4 755
Rahavarat 1.1.	2 569	1 192	2 982	3 077	3 612
Tavoitteet ja tunnuslukujen tavoitearvot					
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta	2 886	1 802	1 283	-2 057	-1 380
Lainanhoitokate	0,4	1,5	1,1	2	1,8
Kassan riittävyys, pv	16	91	97	108	115

Sitova valtuustoon nähden

LIITTEET

VESIHUOLTOLAITOS, TASEYKSIKKÖ

VESIHUOLTOLIIKELAITOS TULOSLASKELMA	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
LIKEVAIHTO	1 133 554	1 106 700	1 106 700	1 128 800	1 151 300
Liiketoiminnan muut tuotot	2 705	2 000	2 000	2 000	2 000
Materiaalit ja palvelut	-613 018	-747 855	-747 855	-762 800	-778 100
Palvelujen ostot	-602 660	-747 855	-747 855	-762 800	-778 100
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-10 358				
Poistot ja arvonalentumiset	-206 832	-209 598	-180 246	-215 454	-225 713
Suunnitelman mukaiset poistot	-206 832	-209 598	-180 246		
Muut toimintakulut	-1 090				
MUUT TOIMINTAKULUT	-1 090				
Liikelyli (-/alijäämä)	315 318	151 247	180 599	152 546	149 487
Rahoitustuotot ja kulut	-408	-1 700	-1 700	-1 700	-1 700
Muut rahoitustuotot	1 020				
Kunnalle maksetut korkokulut	-1 665	-1 700	-1 700	-1 700	-1 700
Muut rahoituskulut	237				
Tilikauden yli-/alijäämä	37 704	149 547	178 899	150 846	147 787

MUUTOS% SISÄINEN/ULKOINEN	-	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTAMENOT		22 %	0 %	2 %	2 %

TOIMINTAKATE MUUTOS% SISÄINEN/ULKOINEN		MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTAKATE		-31 %	0 %	2 %	2 %

Vesilaitoksen tehtäviin kuuluu tuottaa puhdasta talousvettä kunnan asukkaille sekä hoitaa kiinteistöjen jätevedet asianmukaisesti jätteenkäsittelylaitokselle. Pornaisten vesilaitoksella on kaksi vedenottamoa, joista saadaan pääosin kunnan alueelle myytävä talousvesi. Jätevesi pumpataan siirtolinjaa pitkin Viikin jätevedenpuhdistamolle.

Pornaisten kunnan alueella toimii myös kolme vesiosuuskuntaa (Etelä-Pornaisten vesiosuuskunta, Vesiosuuskunta Mustijoki ja Vesiosuuskunta Suoni) joille vesilaitos myy talousvettä sekä vastaanottaa vesiosuuskuntien jätevedet siirtolinjaan.

Nivos Oy hoitaa Pornaisten vesilaitoksen käyttötoimintojen ja sopimuksessa mainittujen muiden tehtävien yhteisestä järjestämisestä sopijakuntien alueella isäntäkuntamalli sopimuksen mukaisesti, joka on laadittu vuonna 2008. Vesilaitoksen omistus, taksat, investoinnit ja toimialueet ovat edelleen omistajakunnan päätettäviä asioita.

Vuonna 2022 pääpaino kehittämisessä on vedenottamoiden modernisointi sekä oman raakavedentuotannon varmistaminen.

Rahoituslaskelma:

RAHOITUSOSA 2024	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025 1 000 €	TS 2026 1 000 €
Toiminnan rahavirta					
Liikelyli-/alijäämä	315 318	360 845	360 845	368	375
Poistot ja arvonalentumiset	206 832	209 598	185 746	192	189

Rahoitustuotot ja -kulut	-407,84	-1 700	-1 700	-2	-2
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-46 434	-515 000	-435 000	-220	-220
Toiminnan ja investointien rahavirta	380 762	53 743	109 891	338	342
Rahoituksen rahavirta					
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalle	-34 919	-34 919	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Saamisten muutos kunnalta	-919 357				
Saamisten muutos muilta	16 683				
Korottomien velkojen muutos kunnalta					
Korottomien velkojen muutos muilta	140 990				
Rahoituksen rahavirta	-796 603	-34 900	0	0	0
Vaikutus maksuvalmiuteen	-415 841	18 843	109 891	338	342

Investoinnit:

Vesilaitos investoinnit yhteensä

	TA2024	TS2025	TS2026
Investoinnit vesilaitos			
Menot	-435 000 €	-220 000 €	-220 000 €
Tulot	0 €	0 €	0 €
Netto	-435 000 €	-220 000 €	-220 000 €

Investoinneittain

	TA2024	TS2025	TS2026
Investoinnit vesilaitos			
Kart.rinne laaj. kunn.tekn.			
Menot			
Tulot			
Netto			
Asemakaava laaj. Visertäjänkuja			
Menot	-100 000 €		
Tulot			
Netto	-100 000 €		
Paineenkorotusasema Jokela			
Menot	-70 000 €		
Tulot			
Netto	-70 000 €		
Nummenmaa vedenottamo saneeraus			
Menot	-50 000 €		
Tulot			

Netto	-50 000 €		
Vesihuoltoverkosto korjaus			
Menot			
Tulot			
Netto			
Hyötinmäki vedenottamo perusparannus			
Menot	-50 000 €		
Tulot			
Netto	-50 000 €		
Etäluettavat mittarit			
Menot	-20 000 €	-20 000 €	-20 000 €
Tulot			
Netto	-20 000 €	-20 000 €	-20 000 €
Pornaisten Portti, laajennus vesi ja viemäri			
Menot	-75 000 €		
Tulot			
Netto	-75 000 €		
Verkoston saneeraus			
Menot	-70 000 €	-200 000 €	-200 000 €
Tulot			
Netto	-70 000 €	-200 000 €	-200 000 €

